A° 1863. ZONDAG en MAANDAG 29 en 30 Maart. N° 76.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels............... *f* 1.—
Iedere regel meer............................ - 0.20
Andere Advertentien per regel............................ - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Het wetsontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs.

I.

De aanneming door de Tweede Kamer van het wetsontwerp betreffende de regeling van het middelbaar onderwijs is voor velen, ook voor ons, eene welkome tijding geweest. Wij deelen de meening dergenen die gelooven, dat, wordt het ontwerp wet, daarvan eene groote vermeerdering van kennis bij ons Volk de weldadige vrucht zal zijn. Tot nu toe is voor den industrieel, den landbouwer, den ambachtsman, de gelegenheid om zich binnen de grenzen van zijn Vaderland voor te bereiden en te bekwamen voor zijnen lateren werkkring, zeer gering. Een aantal kundigheden, die met hun bedrijf of ambacht in naauwe, ja soms onafscheidelijke betrekking staan, blijven voor niet weinigen hun leven lang een raadsel. Wezenlijk, men heeft reden er zich over te verwonderen, dat de vergelijking tusschen onze industriëlen, landbouwers en ambachtslieden met vreemde, niet nog veel ongunstiger uitvalt dan reeds het geval is. Nergens zijn zoo velen de slaven der routine als in Nederland; nergens wordt met dieper eerbied en met minder geest van onderzoek gevolgd, wat men van „de vaderen" geleerd heeft. Dat teren op de schatten door anderen bijeengegaard, schatten die buitendien zeer dikwijls in waarde tot weinig of niets zijn gezonken, moet er bij ons volk uit. Leert het jonge geslacht zelfstandig denken en zelfstandig onderzoeken; leidt het binnen in de elementen dier wetenschappen waarvan het practisch nut kan trekken, en men zij verzekerd, dat traagheid en slaperigheid onbekende zaken zullen worden voor de nijvere mannen van ons Vaderland.

De discussiën over het wetsontwerp hebben veel belangrijks opgeleverd. Voor- en tegenstanders daarvan hebben zich dapper geweerd. De heer Groen van Prinsterer vreesde wel bij den aanvang der debatten eene slappe discussie, doch die vrees is gelogenstraft geworden. Het algemeen beginsel, de leidende gedachte van het ontwerp, is integendeel naar het ons voorkomt van alle kanten beschouwd geworden; zijne onderdeelen zijn met zaakkennis besproken. Wij gelooven dan ook in het gevoerd debat eene geschikte aanleiding te hebben om over het aangenomen ontwerp in eenige bijzonderheden te treden en den geest en strekking daarvan in dat licht te stellen, waarin het behoort te worden beschouwd.

Bij eene wet die het middelbaar onderwijs zal regelen, is niets zoo natuurlijk als de vraag: wat men daaronder te verstaan hebbe. De omschrijving in het ontwerp gegeven: „tot het middelbaar onderwijs worden gerekend te behooren alle vakken welke volgens deze wet onderwezen worden aan de scholen, waarover zij zich uitstrekt," kan men geene definitie noemen. Het gebied is hier geheel willekeurig begrensd. De amendementen, voorgesteld om in hetgeen eene leemte geacht werd te voorzien, zouden, indien zij onveranderd waren aangenomen, het bezwaar even min hebben weggenomen. Dat van den heer van Heemstra luidde: „Middelbaar onderwijs is de voortzetting van het lager en de voorbereiding voor het hooger onderwijs. Het wordt gegeven aan: *a*, Latijnsche scholen en gymnasiën; *b*, scholen ter voorbereiding voor militaire akademiën; *c*, scholen voor landbouw handel, zeevaart en industrie." De heer Wintgens wenschte de omschrijving van het ontwerp aan te vullen met de woorden: „alsmede die welke moeten dienen tot voorbereiding tot het hooger onderwijs." Meer het wezen eener definitie naderende, was het amendement van den heer Kappeyne van de Coppello: „Middelbaar onderwijs is het onderwijs in de levende talen en hare letterkunde, in de algemeene en Vaderlandsche geschiedenis en aardrijkskunde en in de kennis der wis- en natuurkundige waarheden, dat buiten de grenzen van het lager onderwijs gegeven wordt." Het amendement van den heer van Heemstra gaat blijkbaar, gelijk wij later zullen betoogen, van eene valsche stelling uit. Wanneer men in het middelbaar onderwijs slechts ziet eene voorbereiding tot het hooger onderwijs, d. i. tot geleerde vorming, miskent men ten eenenmale zijn karakter. Middelbaar onderwijs kan zeer goed eindonderwijs zijn. Juister begrip toonde de heer Kappeyne van de Coppello van de zaak te hebben. Doch teregt werd omtrent zijne definitie opgemerkt, dat zij te weinig gaf, omdat zij, gelijk de voorsteller uitdrukkelijk verklaarde, slechts theoretisch, geen professioneel onderwijs toeliet, en bovendien onderscheidene vakken van Staats- en handelswetenschappen en kunst buitensloot. De Kamer is niet in de gelegenheid geweest tusschen het amendement van den heer Kappeyne van de Coppello, dat door sub-amendementen aangevuld en verbeterd zich misschien in vele opzigten zou hebben aanbevolen, en de omschrijving in art. 1 van het wetsontwerp, door den Minister gegeven, te beslissen. De voorsteller trok zijn amendement in, en 's Ministers omschrijving werd aangenomen.

De poging om eene definitie te geven van hetgeen middelbaar onderwijs genoemd wordt, is uit de discussien gebleken een vrome wensch te zijn. En, bedriegen wij ons niet, dan zal zulks wel altijd zoo blijven. De Grondwet splitst het onderwijs in een lager, middelbaar en hooger. Het staat daar nu eenmaal geschreven, en wegredeneren mag men dus die verdeeling niet. Duidelijk is het, dat men, door haar te verheffen tot een grondwettig beginsel, zich geene rekenschap heeft gegeven van de bezwaren aan zijne toepassing verbonden. Zeker althans heeft men er niet aan gedacht dat die ongelukkige woorden hooger, middelbaar en lager zouden leiden tot het voeden der zoo algemeene dwaling, dat er hierbij aan eene rangorde, aan één keten van drie schakels moest gedacht worden. De drie deelen van het onderwijs staan niet boven en onder elkander, maar naast elkander. Van die deelen moet het middelbaar onderwijs de strekking hebben, de hoogst mogelijke maat van kennis en beschaving te brengen onder het bereik van allen die zich niet voor eene geleerde vorming wenschen te bekwamen. Dit is bij het wetsontwerp beoogd, en het is er in geslaagd.

ROTTERDAM 28 Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp tot het verleenen van een subsidie aan de Holl. IJzeren Spoorweg-Maatschappij.

Het einde daarvan was, dat het éénig artikel van het ontwerp *verworpen* wordt met 35 tegen 20 stemmen.

Voor de heeren: Poortman, van der Linden, Botz, Hoynck van Papendrecht, van Logchem, Dullert, Heemskerk Bz., Cornelis, Kingma, Blussé, Zylker, van Heukelom, de Meester, de Bieberstein, Blom, Viruly, Idserda, Hugenholtz, Kien en van Kerkwijk.

Tegen de heeren: van Nispen, Godefroi, Meylink, Wijhenga, Nolthenius, Luyben, van Heyden Reinestein, Schimmelpenninck, van Voorthuyzen, Lycklama, van Mulken, van Bosse, Gevers, Cool, Hoekwater, van Foreest, van Asch van Wijck, van der Poel, Wintgens, Taets, van Lynden, de Brauw, van Lidth de Jeude, Heemskerk Az., van Goltstein, Hoffman, de Raadt, Kappeyne, van Eck, Guljé, Dirks, Groen van Prinsterer, Storm van 's Gravesande, Mijer en de Voorzitter.

De Minister trok daarop de geheele wet in.

Voorts heeft de Kamer achtervolgens aangenomen de wetsontwerpen: 1°, tot wijziging van den accijns op het buitenlandsch gedistilleerd; 2°, tot wijziging van het tractaat met Frankrijk; 3°, tot wijziging van hoofdstuk VII der Staatsbegrooting voor 1862, en 4°, tot voorziening in de verevening door de Algemeene Rekenkamer wegens eenige afgewezen vorderingen. De Kamer is daarop *tot nadere bijeenroeping* gescheiden, zoodat haar reces een aanvang heeft genomen.

De toestand in Polen blijft steeds de zelfde. Al naar mate de bron is waaruit de berigten voortvloeijen, zijn het de Russen of de opstandelingen die de overwinningen behalen. Zoo meldt ons een telegram uit Krakau dat het korps van Czechowski onder bevel van Doborowski den strijd in Lublin weder ondernomen heeft en dat de opstandelingen niet alleen een aantal Russische magazijnen in Ibrubiersow in brand hebben gestoken, maar dat de stad Kielce ernstig door hen bedreigd werd. Depêches die ons via Warschau geworden, zeggen evenwel dat de Russische troepen de zege behalen. Onderstellende dat men op het tooneel des opstands nog altijd met afwisselend geluk blijft manoeuvreren, gelooft men buitenaf meer en meer aan de waarschijnlijkheid van eene interventie der Westersche Mogendheden. Het denkbeeld van een congres, door La France met zooveel ijver voorgestaan, wordt evenwel minder geloofwaardig geacht, en veeleer schijnt men te hopen dat er op dit oogenblik tusschen de drie Mogendheden, Engeland, Frankrijk en Oostenrijk, eenstemmigheid heerscht aangaande de plannen. De jongste tijdingen geven dan ook die hoop voedsel. Zoo zegt o. a. The Morning Post, dat het Ministerie bepaalde démarches heeft gedaan; en alhoewel de jongste tijd vooral ons heeft genoopt om niet te veel gewigt te hechten aan dit blad, dat te regt of ten onregte voor het Engelsche Kabinetsorgaan wordt gehouden, achten wij die mededeeling thans hooger, omdat lord Palmerston in de jongste Parlementszitting heeft medegedeeld, dat de Britsche Regering zich in contact heeft gesteld met Frankrijk en andere Mogendheden, om langs diplomatieken weg ten gunste van Polen te interveniëren, en hij uitte zelfs de hoop dat deze bemiddeling voor Polen de gewenschte gevolgen zou hebben. Daarbij komt dat de half-officiële General Correspondenz heden een meer beslissenden toon aanslaat, door te verzekeren, dat de onderhandelingen die onophoudelijk worden gevoerd, hoogst waarschijnlijk wel ten gevolge zullen hebben, dat er tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden een verbond zal worden tot stand gebragt.

De belangrijkste tijding met betrekking tot de interventie-quaestie brengt ons heden evenwel de Kölnische Zeitung. Volgens een telegram, door dit blad uit Weenen ontvangen, zou de Fransche Regering de volkomen onafhankelijkheid van Polen verlangen en den Hertog van Leuchtenberg als Koning wenschen te proclameren. Dit nieuwe programma zou reeds aan de gezanten van de groote Mogendheden te Parijs zijn medegedeeld. Dit verrassende berigt wordt bovendien bevestigd door een particulier schrijven, hetwelk dit zelfde blad uit Parijs ontving. Op deze mededeeling bouwt de hoofdredacteur Heinrich Kruse een tal van redeneringen, die wij in hoofdzaak onder „Duitschland" mededeelen. Terwijl wij kortheidshalve daarheen verwijzen, moeten wij nogtans de opmerking maken, dat men goed zal doen die mededeeling niet te gaaf aan te nemen. Wel deed het stilzwijgen, door Napoleon in acht genomen, eene verrassing verwachten, maar deze démarche komt ons voor dien man te beslissend voor, om haar als onvoorwaardelijk waar te kunnen aannemen.

Intusschen geeft de houding der diplomatie heden meer dan ooit regt te vermoeden, dat Polen's lot spoedig zal beslist zijn. Het is dus juist bij tijds om zich weder te kunnen onledig houden met de Grieksche quaestie, die door de candidatuur van Prins Willem van Sleeswijk-Holstein Sonderburg-Glucksburg, den zeventienjarigen kadet in Deensche dienst, weder op den voorgrond is getreden. The Times en The Morning Post wijden hem een paar fanfare-artikelen, zoo als zij bij iederen candidaat gebruikelijk zijn, zouden wij haast zeggen, gedachtig aan de artikelen die wij ons voor den candidaat Prins Alfred, den Koning van Portugal, den Prins van Leiningen, den Hertog van Saksen-Coburg enz. hebben moeten getroosten.

De Fransche pers maakt er zich vrolijk over; wij hopen dat de jonge Prins onder een raad van regentschap zal debuteren, en dat de Grieken zich lang zullen herinneren dat het gemakkelijker is om een Koning weg te zenden dan er een te vinden, opdat zij al de nadeelen van een regeringloozen toestand zullen vermijden. Thans toch nemen de ongeregeldheden met den dag toe; het leger zelfs begaat allerlei wanordelijkheden; het gepeupel vernielt de drukkerijen van de bladen, die verdacht worden een Beijerschen candidaat te ondersteunen; het aantal ex-ministers neemt dagelijks toe, in één woord, de toestand van het Grieksche Schiereiland schijnt beklagenswaardig te zijn.

KOLONIEN.

(Per Overland-Mail.)

BATAVIA 14 Februarij.

(Vervolg.)

Aan de Java-Bode wordt het volgende ontleend:

„Met levendige sympathie begroeten wij het wetsontwerp tot duurzame afschaffing van de invoerregten op padi en rijst in geheel Nederlandsch-Indië. De Regering in het moederland verdient daarvoor den dank van de bevolking dezer gewesten.

„Naar wij vernemen is door den Raad van Nederlandsch Indië onderzocht het voorstel, om voortaan geene kortingen meer toe te staan op tractementen van civiele en militaire ambtenaren, en moet dit ligchaam zich zeer ten gunste van dit voorstel hebben verklaard. Wij voor ons zouden het in alle opzigten goed vinden, indien aan die kortingen een einde werd gemaakt, een overblijfsel nog der vaderlijke regeringszorg van een naar wij hopen dra tot de geschiedenis behoorend tijdperk.

„In de Javasche Courant van 7 februarij ll. komt een Gouvernements besluit voor met annex reglement, waarbij de dienst der telegrafie op Java op nieuw wordt geregeld. Naar het ons voorkomt stelt deze wijziging eene vrij groote verbetering daar, zoowel wat de dienst op zichzelve betreft, als de regeling van het tarief voor de verzending van telegrammen aangaat. Door de vermindering toch van den prijs der telegrafische berigten zal hun gebruik aanmerkelijk toenemen.

„Naar men ons mededeelt is in Cheribon het volgende voorgevallen. Ten vorigen jare is de resident aldaar door het Gouvernement gemagtigd, aan eenige particuliere industriëlen te vergunnen overeenkomsten aan te gaan met de bevolking ter aanplanting van suikerriet in vrije cultuur. Na ommekomst van dat jaar wendden de belanghebbenden zich op nieuw tot het Gouvernement, met verzoek deze contracten op nieuw te mogen sluiten. Hierop werd van Gouvernementswege toestemmend geantwoord niet alleen, maar er tevens bijgevoegd, dat het der Regering aangenaam zoude zijn, wanneer deze overeenkomsten tot stand kwamen. De resident van Cheribon liet, om van zijne zijde deze zaak te bevorderen, de betrokken inlandsche hoofden uit de streken waar de vrije aanplantingen zich bevonden, bij zich komen, deelde hun het Gouvernements besluit mede en voegde er tevens bij, dat het der Regering welgevallig zou zijn indien zij hunne medewerking hiertoe verleenden. Daarop nam een der opgeroepen hoofden het woord en zeide dat, als die gronden ingedeeld waren bij de Gouvernements-cultuur, zij dan den aanplant enz. zouden bevorderen, — ook als deze wensch der Regering een bevel was, zouden zij zich onderwerpen, maar dat, indien zij wezenlijk, gelijk hun ten vorigen jare was gezegd, de vrije beschikking hadden over die gronden, zij niet genegen waren ze te beplanten met suikerriet voor de vrije ondernemers, maar ze dan zouden gebruiken voor de rijstcultuur, en dat de inlanders reeds begonnen waren ze te ontginnen. Hierdoor zijn al die kleine particuliere suikerfabrieken, waarvan de ondernemers niet door het Gouvernement werden tegengewerkt maar geholpen, buiten staat te werken. Wij deelen deze feiten onder voorbehoud mede, in de hoop spoedig de juiste bijzonderheden te kunnen melden."

BUITENLAND.

CHINA EN JAPAN.

HONG-KONG 15 *februarij*. — Ofschoon er geene nadere berigten uit Saigon zijn ontvangen, blijkt het dat de zeer vijandelijke houding, welke de Annamieten tegen de Franschen hebben aangenomen, reeds lang voorzien werd.

Te Ningpo is kapitein Tartiffe, een artillerie-officier die in het legerkorps onder Le Breton diende, het bevel opgedragen over de Fransch-Chinesche troepen, en men dacht andermaal tegen Shoon-Shing op te rukken. Die stad is zeer belangrijk, als de hoofdzetel van den zijde-handel uit de naburige districten.

De berigten uit Shanghae loopen zoo uiteen, dat het hoogst moeijelijk valt zich de feiten eenigzins juist voor te stellen. Intusschen luiden de meeste berigten van daar gerustellend, en althans veel beter dan ten vorigen jare, toen brandende dorpen en verschrikte vlugtelingen ten bewijze strekten van de onmiddellijke nabijheid der Taipings. Zooveel schijnt bovenal zeker, dat men het te Shanghae algemeen eens is dat de interventie van Engeland zeer gewigtige diensten heeft bewezen, zoo aan den koophandel als aan de menschheid in het algemeen.

Van de rebellen is in de laatste weken slechts ter loops iets gehoord. Men zegt dat de stad Chang-Shoo, omstreeks dertig mijlen landwaarts in, zich voor de Keizerlijken heeft verklaard en daarop eene Keizerlijke bezetting aldaar gekomen is; dit zou mede het geval zijn te Fooshan, vroeger een nest van zeeroovers. Op het gerucht dat eene sterke krijgsmagt opstandelingen onder Chungwang eerstgenoemde stad bedreigde, was er eene expeditie van 500 man van Sunkiang afgezonden. Het was haar echter niet mogelijk te landen en zij keerde naar Shanghae terug. Dit berigt van de North China Herald wordt echter door The Friend of China als geheel uit de lucht gegrepen genoemd.

De politieke horizon van Japan wordt dagelijks helderder. Onder dagteekening van 24 januarij wordt van Jokohama gemeld dat het aanhoudend vertrek van Daimios (of Vorsten) uit Jeddo thans ook achtervolgd wordt door dat van winkeliers, kunstenaars en anderen, terwijl Meaka in gelijke mate toeneemt in grootte en voorspoed als Jeddo afneemt. In laatstgenoemde stad zijn botsingen met gewapende volgelingen van den magtigen adel, die vaak doodelijke gevolgen hebben, niet zeldzaam, en het schijnt dat de magt van den Taikoen aldaar openlijk wordt getrotseerd. Plotseling was te Jeddo een gezant van hoogen rang verschenen, die volgens gerucht op eene audientie den Taikoen had afgevraagd, waarom hij vreemdelingen onverlet in Japan verblijf liet houden, nadat hij herhaaldelijk was aangezet om ze uit het land te verdrijven. Het zij dit gerucht al of niet waarheid behelst, de inlanders gelooven toch vrij algemeen dat de Mikado die uitzetting verlangt en dat eene revolutie in het land voor de deur staat.

De Japansche gezanten kwamen hier vóór omstreeks drie weken met het Fransche stoomschip Echo, op hunne terugreize naar huis, maar zij weigerden bepaald om naar Jeddo te gaan, zonder eerst Nagasaki aan te doen.

Gouverneur Guemaraes van Macao is verheven tot de waardigheid van burggraaf dier plaats en keerde met de laatste mail naar zijn vaderland terug, na hier gedurende veertien jaren verblijf gehouden en uitmuntende diensten aan Portugal bewezen te hebben.

KAAP DE GOEDE HOOP.

KAAPSTAD 19 *februarij*. — De droogte is gelukkig geheel geweken. De milde regen, die sedert eenige dagen viel, heeft aan den oogst veel goed gedaan, ofschoon in sommige streken de rivieren buiten hare oevers zijn getreden en daardoor nog al eenige schade hebben aangerigt. Over het algemeen is men zeer tevreden over de opbrengst, terwijl de prijzen zeer voldoende zijn. De wijnen zijn grootendeels uitmuntend geslaagd, ofschoon het gewas niet zwaar is.

In de aanstaande maand maart zal er eene groote tentoonstelling van landbouw worden gehouden; wanneer het weder zoo schoon is als wij het thans hebben, zal menigeen onze stad met een bezoek vereeren.

In den handel is het over het algemeen flaauw. Nogtans zijn volgens de officieele statistieke bescheiden, de invoeren gedurende de laatste drie maanden van 1862 tamelijk toegenomen, en bedraagt het totaal van den invoer gedurende dat jaar £ 2,785,853 meer dan in het vorige. De invoeren voor consumtie bedroegen slechts £ 2,498,692, zoodat de voorraad in entrepôt op dit oogenblik aanzienlijk mag genoemd worden. Bij dergelijke gelegenheden gevoelt men meer en meer behoefte aan maandelijksche staten van invoer; dit zou vooral voor de aanvoerders in Europa een groote aanwinst zijn.

De uitvoer van wol is wat betreft het bedrag iets afgenomen; in 1862 £ 1,276,542, tegen £ 1,458,337 in 1861; nogtans werden er ongeveer een millioen ℔ meer verzonden.

Behalve berigten van den handel is hier weinig nieuws te melden. Het Parlement zal den 16 april vergaderen; er is veel te doen, maar vergaderingen die spoedig zullen uiteengaan, doen in den regel gedurende de laatste weken niet veel. De staat der finantien is nog niet ingediend, doch mag men geloof slaan aan de geruchten, dan zullen de leden niet veel reden tot tevredenheid hebben.

De spoorweg tusschen Kaapstad en Wellington is nog altijd niet voleindigd. In januarij was ons voorgespiegeld, zou de lijn voor het publiek geopend worden, maar tot nu toe maakt, of liever kan men daartoe geen aanstalten maken. Den 9 dezer werd de algemeene jaarlijksche vergadering gehouden van de Wijnberg-Spoorweg-Maatschappij, en te rekenen naar het verslag der directeuren, was de uitkomst allezins bevredigend en kan men rekenen de moeijelijkheden te boven te zijn.

Gedurende de jongste maand heeft men belangrijke

vorderingen gemaakt met de dokken en het aanleggen van de zeebrekers, en men hoopt voor den winter met het werk gereed te zijn.

De besproeijingswerken gaan snel vooruit; de maatschappij met dit doel in Engeland opgerigt, moet volkomen geslaagd zijn. Eene soortgelijke maatschappij, te Port-Elisabeth ontworpen en door kapitalisten in Engeland gretig ondersteund, heeft hare werkzaamheden begonnen en belooft veel nut te doen.

De stoomgemeenschap tusschen de Kaapstad en Natal, sedert de schipbreuk van de Waldensian gestaakt, is weder hersteld door de Union-Maatschappij met de Norman, die vroeger tusschen hier en Southampton voer.

Onder de zaken die in de afgeloopen maand eenige sensatie hebben gemaakt, behoort het voorgevallene met zekeren S. F. Robinson, een gehuwd man, die van een reisje met eene andere vrouw is teruggekomen, met wie hij wel niet gehuwd was, maar die toch aan boord doorging voor mev. Robinson. Daarbij kwam dat hij failliet verklaard en zelfs in hechtenis werd genomen, beschuldigd van goederen te hebben verduisterd. Het interessantste evenwel was het onderzoek van de quasi mev. Robinson. Hoewel haar uiterlijk eene goede opvoeding dicteerde, verried zij bij nadere kennismaking zulk een toestand van zedelijke verlaging, dien men naauwelijks zou hebben durven denken. Robinson schijnt, hoewel na eerst eene onbehoorlijke intimiteit met haar te hebben aangeknoopt, erkend te hebben gehuwd te zijn; onder belofte evenwel aan den vader van te zullen scheiden van zijne wettige vrouw, had hij het meisje mede gekregen, terwijl hij, voor het geval dat hij zijne belofte niet hield, £ 500 zou verbeuren. Men kan zich verbeelden welk een indruk deze chronique scandaleuse hier heeft gemaakt.

In het kerkelijke is zeer weinig nieuws. Nog altijd blijft evenwel de twist over de orthodoxie en het liberalisme heerschen. In de Kaapstadsche gemeente zijn hare leeraren ziekelijk, en moet hunne dienst door jonge predikanten worden waargenomen. Ds. Spijker heeft weder zijn voornemen te kennen gegeven zijn emeritaat te zullen vragen, nogtans blijft hij op dringend aanzoek zijn ambt vervullen.

De Kaapstadsche kerkeraad heeft, blijkens gepubliceerde rekeningen, verleden jaar eene som van niet minder dan £ 4000 ontvangen en uitgegeven.

Te Bloemfontein had den 2 februarij de plegtige opening plaats van de zitting van den Volksraad. Van het door Pretorius aangeboden ontslag verneemt men niets meer.

De verwarde toestand blijft steeds in de Transvaalsche Republiek heerschen; volslagen regeringloosheid en willekeur zitten daar ten troon, ten gevolge van een vreeselijken tweespalt onder de bevolking.

De vooruitzigten in Natal zijn in den laatsten tijd iets beter geworden. De oogst belooft zeer rijk te zijn; aanzienlijke hoeveelheden gronds zijn onlangs voor de suikercultuur aangelegd, en de invoer van machinerien voor landbouw en fabriekarbeid neemt steeds toe. Liefhebbers van vruchten zouden daar thans een wezenlijk El dorado voor hunnen smaak vinden; zelden zag men zulk een overvloed en keur van fruit. Als een bewijs voor de snelle ontwikkeling dezer kolonie dient, dat in 1862 de invoer bedroeg £ 402,698 en de uitvoer £ 119,207, terwijl in 1843 de import slechts £ 11,712 en de export £ 1348 beliep.

— Te Burgersdorp is eene maçonnieke loge onder de Nederlandsche constitutie opgerigt. De heer B. N. Goldmann is tot regerend meester benoemd.

— De heer P. Schultz, eigenaar van het Commercial Hotel, is overleden.

— Ds. N. J. van Warmelo is in de Kaapstad teruggekeerd, na te Darling, Malmesbury, Wellington, Worcester, Franschhoek en Stellenbosch, tot groote stichting dier gemeenten (althans volgens het Kaapsche Volksblad), het Evangelie te hebben verkondigd.

— Een penny in het pond is door den afdeelingsraad van Worcester als belasting gelegd op het onroerend goed in die afdeeling, betaalbaar 16 maart aanstaande.

ENGELAND.

LONDEN 27 *maart*. — In het Lagerhuis werd den Kanselier der schatkist gisteren verlof gegeven tot het indienen van een wetsontwerp, waarbij voor de openbare schuld certificaten aan toonder zullen kunnen worden uitgegeven.

Het voornaamste wat verder in deze zitting plaats had, was een voorstel van den heer Dodson, om over alle sommen, tot het dekken der kosten voor de diplomatieke dienst bestemd, jaarlijks door het Parlement te doen stemmen, en de begrooting van die sommen in zoodanigen vorm in te rigten dat zij door het Huis behoorlijk overzien en nagegaan worden kan. Na eene korte beraadslaging, in welke de Kanselier der schatkist de zienswijze van den heer Dodson bestreed, werd diens motie met 186 tegen 65 stemmen verworpen.

— Graaf Lauderdale, vroeger als admiraal A. Maitland bekend, overleed laatstleden zondag, op zijn landgoed Thirlestande, in den ouderdom van 78 jaren.

FRANKRIJK.

PARIJS 27 Maart.

(*Particuliere Correspondentie.*)

In de zitting van den Ministerraad op jl. woensdag moet de heer Billault zich niet hebben beklaagd over de taal der dagbladen, die zoo krachtdadig de zaak van Polen blijven voorstaan; doch hij deed opmerken dat, als het binnenlandsch bestuur toelaat dat onze bladen zoo openlijk den opstand verdedigen, hunne taal den indruk zal uitwisschen, die is te weeg gebragt door de officieele verklaringen in den Senaat. Naar men wil zou graaf de Persigny in antwoord daarop hebben gezegd, dat aan de publieke opinie alle mogelijke vrijheid behoort gelaten te worden om zich te uiten.

Maar de wezenlijke oorzaak, waarom de administratie de drukpers niet nog vaster bindt, is dat zij in haar schik is alle mogelijke aandacht van de bladen te zien gewijd aan het buitenland, en derhalve de binnenlandsche vraagstukken geheel onaangeroerd blijven, hoewel ook daaronder vrij belangrijke aan de orde zijn, maar men er wijsselijk over stilzwijgt.

En dan, men moet toch kunnen blijven beweren dat de drukpers in Frankrijk vrij is.

Ik moet nog even terugkomen op het arrest van het Keizerlijk geregtshof te Lyon, waarover ik u gisteren sprak, houdende bevel tot staking der uitgave van het Journal de la Côte d'Or. Uit de considerans volgt dat de actionarissen in dagbladen, als Le Siècle, het Journal des Débats, La Presse enz., die tot hiertoe in de meening verkeerden iets te bezitten, grovelijk dwalen. Hun eigendom kan door de enkele luim van een ontevreden Minister als in rook verdwijnen.

Bij het Wetgevend Ligchaam is heden de beraadslaging aangevangen over een wetsontwerp tot het onder de wapenen roepen van 100,000 man. De heer Picard voerde daarover het eerst het woord. Hij protesteerde krachtig tegen den toeleg onzer Regering om een maatregel, die aanvankelijk slechts als transitoir werd voorgesteld, inderdaad tot gewoonte te maken; eene dergelijke oproeping van 100,000 man meende hij dat nooit een behoorlijk contingent in tijd van vrede zou kunnen zijn.

De uitslag is intusschen — ik meen het u reeds vroeger voorspeld te hebben — niet twijfelachtig; de oppositie zal blijven protesteren, en de wetsvoordragt toch aangenomen worden, terwijl het liberale vijftal welligt nog een of twee leden zich aan zijne zijde zal zien scharen.

De heer Emile de Girardin maakt heden een tweede artikel openbaar tot bestrijding der candidatuur van den heer Havin, directeur van Le Siècle, als lid van ons Wetgevend Ligchaam voor deze hoofdstad. 't Is dan ook zeker nog al belagchelijk, met zooveel ophef als Le Siècle het eigenlijk doet voorkomen, of het heil van het land afhangt van de verkiezing des heeren Havin. Niet onaardig is echter de bijvoeging, blijkbaar aan Le Siècle ontsnapt, op grond der overtuiging dat de heer Havin volstrekt geen redenaar is: „Ongetwijfeld ligt er veel bekoorlijks in welsprekendheid, maar zij alleen is thans niet voldoende."

In bijtende scherts analiseert La Presse die woorden, en de heer de Girardin vraagt of het dan beter is een man te verkiezen die geen redenaarstalent heeft, dan mannen wier eloquentie weêrklank vindt door geheel Europa, en daarop laat hij eene lijst volgen van schitterende redenaars onder de leden onzer balie enz.

De democratische oppositie kan alleen in verlegenheid worden gebragt door de ongemeen rijke keuze, en waarom zou zij dan bij voorkeur mannen als Carnot en Havin benoemen, die volstrekt geen redenaars zijn?

Die opmerking, waarmede de heer de Girardin zijn betoog besluit, komt mij zeer juist voor, en die zienswijze wordt dan ook gedeeld door de groote meerderheid der verlichte en onafhankelijke kiezers.

Intusschen hoor ik dat de Regering niet voornemens is tegenover den heer Havin een officieelen kandidaat te stellen; reden genoeg voor de liberalen om hunne stemmen niet op den directeur van Le Siècle te vereenigen.

Ofschoon onze gezant bij het Pauselijke Hof, markies de la Tour d'Auvergne, eindelijk in plegtige audientie bij Z. H. Pius IX ontvangen is, ter overhandiging zijner geloofsbrieven, zal zulks niet weerhouden dat die gezant eerlang met verlof tijdelijk naar Frankrijk terugkeert.

Over Polen kan ik u niets nieuws verhalen, tenzij dat onze effectenbeurs williger gestemd schijnt; daarin ligt doorgaans het bewijs dat de insurgenten op nieuw een nederlaag hebben ondergaan.

— De graaf de Salignac Fénélon, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Frankrijk te Frankfort, is in deze hoofdstad aangekomen.

— De burggraaf Venosa, dezer dagen tot Italiaansch minister van binnenlandsche zaken benoemd, was ten jare 1859 Koninklijk commissaris bij het expeditiekorps van Garibaldi in Lombardije, en teekende te Varese de eerste proclamatie in naam van Victor Emmanuel. Later riep Farini hem naar Modena, waar hij, in diens Kabinet, alles bestuurde wat op de buitenlandsche staatkunde betrekking had. In 1860 vergezelde hij Farini naar Napels, en stond ook daar, ofschoon zijne betrekking als afgevaardigde hem het voeren van een officiëlen titel verbood, aan het hoofd van alle buitenlandsche zaken. Ook herinnert men zich dat hij, op het voorstel van graaf Cavour, den markies Pepoli, tijdens diens buitengewone zending bij Keizer Napoleon, werd toegevoegd.

— Men schrijft uit Madrid, dat Koningin Isabella een harer kooplieden in diamanten de zamenstelling van een diadeem heeft opgedragen, met welke zij zich op het door den Hertog en de Hertogin de Fernando Nudez te geven groot feest wil tooijen. Edelgesteenten ter waarde van 8 millioen realen moeten in deze diadeem worden aangebragt, terwijl het overige van haren opschik, halssieraad, armbanden enz. eene gezamenlijke waarde van 12 millioen realen hebben zal. Al de edelgesteenten komen uit de Koninklijke juweelkoffers, zoodat de kunstenaar niets anders te doen heeft dan die volgens de hem voorgelegde teekeningen te rangschikken.

BELGIË.

BRUSSEL 27 Maart.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Binnen weinige dagen zal het hier nog stiller in het politieke leven worden dan tot nu toe het geval was. Leverden de jongste debatten bij de Kamer weinig belangrijks voor uwe lezers op, heden heeft men besloten morgen op reces uiteen te gaan om het Paaschfeest in den huiselijken kring te kunnen vieren. Om evenwel de discussien over het budget van openbare werken tot een einde te brengen, heeft men besloten eene avondzitting te houden om de artikelen behoorlijk te kunnen afhameren.

Nadat er in de heden gehouden zitting eene levendige discussie was gevoerd over de quaestie wat na de Paaschvacantie aan de orde zou gesteld worden, had de heer Vandenpeereboom voorgesteld om de debatten te openen over het wetsontwerp betrekkelijk de studiebeurzen. Dit voorstel deed een storm ontstaan op de banken der regterzijde, die eenigermate bedaarde, toen de president voorstelde die discussien een paar dagen uit te stellen.

Bij het einde der zitting had een incident plaats, dat de Kamer heftig bewoog. De heer Dumortier heeft eene vreeselijke beschuldiging gerigt tegen de administratie der posterijen. Volgens dien spreker gebeuren daar „abominable" zaken. Zoo zou er o. a. een „cabinet noir" bestaan, waarin men geenszins aarzelde het geheim der brieven te schenden. De gronden voor deze beschuldigingen waren tamelijk vreemd; de vertegenwoordiger voor Roulers had ze namelijk geput uit Fransche en Duitsche bladen, terwijl zijne meening was versterkt, toen hem eenmaal een brief gewerd, waarvan het adres zeer onduidelijk was, en die, na geopend te zijn, door de administratie hem veel later werd bezorgd, terwijl men er met rooden inkt op had vermeld „onbekend." De Minister van openbare werken heeft eene dergelijke beschuldiging tot mijne verwondering nog een antwoord waardig gekeurd; ofschoon den heer Dumortier, zeer ten genoege van de weldenkende leden, onder echt parlementaire vormen eene duchtige les over zijne voortvarendheid en onvoorzigtigheid is toegediend. Terwijl hij den afgevaardigde uit het corpus delicti, het couvert, bewees dat de brief te Keulen was geopend, toen men hem van hier als „onbekend" had teruggezonden. Dergelijke lesjes zijn misschien bitter, maar zeer leerzaam.

De gezondheid van onzen Koning schijnt weder iets beter te zijn, na de jongste operatie van dr. Langenbeck.

De Koninklijke Familie van Denemarken is van hier weder naar Duitschland vertrokken.

Eergisteren heeft de heer J. Fr. Loos zijne betrekking tot het Gemeentebestuur te Antwerpen, waarvan hij gedurende vijf en twintig jaren deel uitmaakte, sedert 1848 als burgemeester, met eene proclamatie aan zijne medeburgers nedergelegd, waarin hij wenscht dat Antwerpens bloei zich voortdurend ontwikkele en die stad den hoogen rang inneme, waarop zij in de kunst zoowel als in den handel wettige aanspraak mag maken.

DUITSCHLAND.

KEULEN 27 *maart*. — De Kölnische Zeitung zegt de volgende gewigtige tijding uit Weenen, van heden gedagteekend, ontvangen te hebben: „De Fransche Regering wil de volkomen onafhankelijkheid van Polen, met den Hertog van Leuchtenberg als Souvereinen Koning. Zij heeft dit nieuwe programma bereids aan de gezanten der Groote Mogendheden te Parijs medegedeeld."

Vervolgens zegt zij, met bijvoeging dat zij te veel vertrouwen hoopt te bezitten om geacht te kunnen worden een zoo gewigtig berigt in de wereld te kunnen zenden zonder de bron naauwkeurig te onderzoeken, dat deze tijding haar door een schrijven uit Parijs van 26 dezer, bevestigd wordt. Dit uitvoerig schrijven komt hoofdzakelijk op het volgende neer: De staatkundige wereld had, zelfs in de best onderrigte diplomatieke kringen, Frankrijk alleen het voornemen toegeschreven om naar het eenvoudig herstellen der Poolsche Staatsregeling van 1815 te streven. De zaken staan echter geheel anders: Frankrijk wil de geheele onafhankelijkheid van Polen, en staat op het punt den Hertog van Leuchtenberg openlijk voor den nieuwen Poolschen troon voor te slaan. Het wil derhalve het tegenwoordig Groothertogdom Warschau tot een Souverein Koningrijk maken, dat tot Rusland in geen ander verband zou staan dan dat hetwelk uit de verwantschap der Vorsten van de beide Staten voortvloeit. Pruissen zou, volgens dat programma, in het ongestoord bezit van Posen, en Oostenrijk in dat van Galicië blijven. Ook zou men aan Rusland volkomen zekerheid ten opzigte zijner Oud-Poolsche provincien geven.

Ofschoon de briefschrijver niet in staat is te zeggen of, behalve Oostenrijk, al de overige Mogendheden tot in de minste bijzonderheden van dit plan onderrigt zijn, kan hij nogtans als zeker mededeelen dat de Fransche Regering jegens de gezanten het woord „onafhankelijkheid van Polen" uitgesproken heeft. Dan laat hij eene redenering volgen over de waarschijnlijke opvatting van het denkbeeld door Oostenrijk, Engeland, Pruissen en Rusland. Oostenrijk zou aan Frankrijk toezeggingen gedaan hebben, wier niet vervulling het duur te staan zou komen. Engelands houding blijft wel dubbelzinnig, maar eene groote inwilliging zou het reeds zijn, als het waar is dat lord Cowley in last heeft te Parijs het houden van een Congres der gezamenlijke onderteekenaars van de Weener verdragen voor te slaan. De houding van Rusland is, meent de briefschrijver, vooruit te zien. Er bestaat, of liever bestond in Rusland wel eene groote Slavische partij, die de vrijmaking van Polen voorstond, maar door de jongste handelingen der Fransche staatkunde schijnt die partij haren invloed verloren te hebben. En Pruissen, eindelijk, moet tot de overtuiging der groote moeijelijkheden gekomen zijn welke een Staat met zich voert, die noch leven noch sterven kan, omdat hem, om te kunnen leven, zijne eigen ledematen ontbreken, terwijl hem te veel lucht gelaten wordt om te sterven. „Dit zijn, zoo eindigt de brief, de algemeene grondtrekken van den toestand. Drouyn de Lhuys is een opregt vriend des vredes, en zou het als de zegepraal zijner staatkunde aanmerken, deze groote aangelegenheid langs diplomatieken weg te kunnen oplossen. Juist omdat het eene groote aangelegenheid is, verklaart Frankrijk geen verdere winst en geen verdere genoegdoening te verlangen. Mogen onze diplomaten het deze zelfverloochening tot noodzakelijkheid maken!"

BERLIJN 27 *maart*. — In de heden gehouden en wederom door geen der Ministers bijgewoonde zitting der militaire commissie werd een nieuw tegenschrift van het Ministerie tegen de memorie van den afgevaardigde von Vaerst overgelegd, waarin eene nadrukkelijk herhaalde verwerping van den wettigen tweejarigen diensttijd wordt geuit. De Regering houdt, op rijpelijk overwogen gronden, met volle overtuiging het beginsel van den thans bestaanden diensttijd vol. Enkele voorbijgaande afwijkingen bewijzen dat zij bloot militaire inzigten niet uitsluitend tot rigtsnoer harer organiserende maatregelen maakt. De slotzinsnede luidt: „De wettig verkorte diensttijd zou, zoowel uit een technisch oogpunt als blijkens de ondervinding van alle landen en tijden, de krijgstucht des legers in het ernstigste gevaar brengen."

In de gisteren gehouden gemeenzame conferentie spraken Kerst, Waldeck en Löwe tegen, Gneist en Sybel vóór amendering. In de bijeenkomst der commissie van heden werd § 7 van Forckenbecks voorstel met eene geringe wijziging van redactie aangenomen, en bij de behandeling van § 8 de zitting verdaagd.

— Men zegt dat de Nederlandsche Regering een practisch regtsgeleerde herwaarts heeft gezonden, om zich met de Pruissische procesverordeningen en de werking daarvan naauwkeurig bekend te maken, naardien in Nederland de invoering eener nieuwe regeling van dat onderwerp voorgenomen zou zijn. Dien gevolmagtigde, wordt er bijgevoegd, valt overal de welwillendste tegemoetkoming ten deel.

KARLSRUHE 26 *maart*. — De Karlsruher Zeitung deelt op officieuse wijze mede, dat de Badensche gevolmagtigde bij de Tol-conferentie geen deel zal nemen aan de beraadslagingen over zoodanige vraagstukken, welke verder dan de bevoegdheid der genoemde conferentie gaan, of daaraan, door de bijvoeging van andere gevolmagtigden, die niet tot de Staten van het Tolverbond behooren, een ander karakter bijzetten. De vraag over eene nadere verbindtenis met Oostenrijk kan eerst na het waarborgen van het behoud van het Tolverbond in minister-conferentien behandeld worden, en behoort niet bij de beraadslagingen der Tol-conferentie te huis.

WEENEN 26 *maart*. — De ministeriële General Correspondenz meent te kunnen verzekeren dat de onderhandelingen over Polen onafgebroken voortduren en tot overeenstemming tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden zullen kunnen leiden, in zoo ver deze laatste alleen zoodanige voorstellen van Oostenrijk verwachten of vorderen, welke met Oostenrijks bijzondere stelling overeenkomstig moeten geoordeeld worden.

— Graaf Guido Thun Hohenstein is naar St. Petersburg afgereisd, om aldaar de leiding der zaken van het Oostenrijksch gezantschap tijdelijk op zich te nemen.

Per Telegraaf.

PARIJS 28 Maart.

De Moniteur zegt dat de opstand der Annamieten tegen ons gezag op de meeste punten onderdrukt is, de forten en batterijen genomen zijn, en alle tegenstand heeft opgehouden De veldtogt heeft aan weinig menschen het leven gekost, maar was zeer vermoeijend.

STOCKHOLM 27 Maart.

Heden is hier een groot gastmaal ter eere van Vorst Czartoryski gegeven. De generaal Haselins stelde daarbij een toast in op Polen, welke met groote geestdrift, onder het aanheffen van het Poolsche volkslied, gedronken werd.

VAN DE POOLSCHE GRENZEN 28 Maart.

De opstandelingen in de gouvernementen Plock en Augustowo hebben eene bezending van 1000 miniékarabijnen ontvangen.

Te Warschau zijn twee spionnen op straat met dolksteken vermoord.

WARSCHAU 28 Maart.

Van vier zijden ingesloten door de Keizerlijke troepen, heeft Padlewski op den 22 dezer zelf zijne bende in de nabijheid van Gorzen, in het district Lippo, gouvernement Plock, ontbonden.

Met 250 ruiters is hij zelf in de rigting van Mlawa gevlugt.

De troepen vervolgen hem. Zij hebben bij Gorzen vele weggeworpene wapens gevonden, waaronder twee kleine kanonnen.

KRAKAU 28 Maart.

Langiewicz bevond zich gisteren nog hier, ofschoon reeds eergisteren bepaald besloten was dat hij op zijn erewoord te Brunn zou geïnterneerd worden.

MADRID 27 Maart.

De President-Minister heeft in eene conferentie aan Olozaga verklaard, dat het Ministerie de politiek van O'Donnell niet voort zal zetten, en conservatief-liberaal is.

NEW-YORK 19 Maart.

De Wetgevende Vergadering van Jersey heeft zich met eene aanzienlijke meerderheid voor den vrede verklaard. Het bombardement der haven van Hudson is den 14 begonnen. Het gevecht was wanhopend. Volgens de berigten van de Geconfedereerden, was eene volkomen overwinning door hen behaald. De berigten van de zijde der Federalen zijn nog niet ontvangen. Het berigt eener nabij Yazoo door de Federalen behaalde overwinning wordt niet bevestigd.

Depêches uit Texas koudigen aan dat de stad Mexico door de Franschen is ingenomen. Te New-York hield men dit berigt voor voorbarig.

LONDEN 28 Maart.

Koloniale Waren stil. — *Talk* 43/9.

LIVERPOOL 28 Maart.

Katoen. Heden zijn 10,000 b. afgedaan tot ⅛ d. hoogere prijzen.

BERLIJN 28 Maart.

Rogge op lev. 43⅜. — *Raapolie* 15¼, op lev. 15¼.

NEW-YORK 19 Maart.

Katoen, middl. 79. — *Meel* en *Granen* beter gestemd. — *Goud* agio 56. — *Koers* op Londen 171 a 172. Illinois 91½.

LONDEN 28 Maart.

Geconsol. 3 pc. 92⅛. Spanje 3 pc. 53⅜; dito 2 pc. 46⅜; dito Cert. 9½; dito Amort. 27. Mexico 32¼. Gren. Nieuwe 32. Venez. 23⅜. Holland 2½ pc. 64⅜. Illinois Shares 55; dito Bonds 77.

PARIJS 28 Maart.

Frankrijk 3 pc. 69.55, 69.70; dito 4½ pc. 96.25; Cred. Mob. 1223. Fr. Oostenr. Spoorw. 508; Russ. dito 427. Spanje 3 pc. —; dito 2 pc. —. Italië 71.25.

ANTWERPEN 28 Maart.

België 4½ pc. —; dito 2½ pc. —. Oostenr. Met. 5 pc. 66¾; dito Nation. 71⅜; dito Cred. Actien 480. Spanje 3 pc. —; dito 2 pc. —. Cred. Guillou —.

BERLIJN 28 Maart.

Oostenr. Metall. 5 pc. 68; dito Nation. 5 pc. 73⅛. Russ. Stiegl., 5de serie 90; dito dito 6de ser. 96¼; dito 1862 5 pc. 93½; dito Nieuwe 3 pc. 59½. Wissel Amst. 142⅞. Disconto —.

WEENEN 28 Maart.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 75.90; dito Nat. 5 pc. 81.50. Bank-Actien 796; Crediet-Actien 212; Loten 1860 —.—. Fr. Oostenr. Spw. 225. Wissel Londen ƒ 111.70. Disc. —.

FRANKFORT 28 Maart.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 66⅛; dito Nation. 5 pc. 71⅜; dito Loten 1860 —. Spanje 3 pc. 50; dito 2 pc. 46¼. Wissel Weenen 104¼. Disconto —.

HAMBURG 28 Maart.

Rusland N. 3 pc. 57½. Spanje 3 pc. 46⅜; dito 2 pc. —. Vereinsbank —. Wissel Londen 13.03⅜. Dito Amsterdam 35.80. Disc. —.

MADRID 27 Maart.

Spanje 2 pc. 46.65; dito 3 pc. 51.55.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 28 Maart.

In het tot dit N.º behoorend **Bijvoegsel** *is opgenomen het* **verslag der heden door de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehoudene zitting**, *een uittreksel uit dat over de Wetsontwerpen betrekkelijk de* **regeling van het Geneeskundig Staatstoezigt enz.**

Wij vernemen dat de heden bereids voor de leden der Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw toegankelijk gestelde tentoonstelling van bloemen, planten enz., in de lokalen der societeit Harmonie, door een talrijk bezoek werd vereerd.

Gaarne vestigen wij nog de aandacht van ieder, wien de schoone voortbrengselen van Flora en Pomona ter harte gaan, op de gelegenheid, welke morgen en overmorgen ook voor niet-leden is opengesteld, om kennis te nemen van het vele fraaije dat men aldaar vereenigd vindt.

Heden middag had de plegtige installatie plaats van den heer mr. C. M. Blankenheym als subsituut-griffier bij de Regtbank alhier. Na gebruikelijke voorlezing der akten van aanstelling en beëediging, hield de voorzitter, de heer mr. P. van Vollenhoven, eene rede, waarbij z. ed. achtb. vooreerst het genoegen der Regtbank te kennen gaf, dat eindelijk de lang bestaan hebbende vacature was vervuld, en wel door den heer Blankenheym, van wien men met vertrouwen mogt verwachten, dat hij volkomen berekend was voor de taak die hem was opgedragen, en wiens ijver en naauwgezetheid men had leeren waarderen, gedurende de 19 maanden dat hij geheel belangeloos zich de niet gemakkelijke taak had getroost van fungerend griffier bij de regterlijke instructien. De geachte Voorzitter trad daarop kortelijk in eene beschouwing over het hooge gewigt van de betrekking van griffier, helderde een en ander met voorbeelden op en wees ten slotte den heer Blankenheym, wiens benoeming hem en de geheele Regtbank hartelijk verheugde, op den waardigen griffier, den heer Eickma, als een voorbeeld, dat de nieuw benoemde slechts had te volgen om, even als de heer Eickma, te zijn een voorbeeldig griffier. Nadat de heer Officier van Justitie namens het parket den geïnstalleerde had welkom geheeten, verkreeg de heer Blankenheym het woord. In welsprekende woorden dankte hij den Voorzitter voor de tot hem gerigte woorden, en bij het terugzien op de maanden, die achter hem lagen, voelde hij zich genoopt een woord van hartelijken dank te brengen aan de heeren Mees, van Berckel en de Graaf, die bij in hunne betrekkingen van regters-commissaris had bijgestaan en van wie hij veel had geleerd en veel welwillendheid en vriendschap had mogen ondervinden. Hij drukte den wensch uit die zelfde gevoelens ten zijnen opzigte ook van de overige leden der Regtbank en van het parket te mogen ondervinden. Met een woord van afscheid aan de balie, waartoe hij tot nu toe behoord had, eindigde hij zijne met gloed uitgesproken rede. Nadat de deken der orde van advo-

caten, mr. Bakker, den heer Blankenheym nog eenige vleijende woorden had toegesproken, werd de plegtigheid door den Voorzitter gesloten, die door eenige belangstellenden, waaronder ook de vader van den benoemde, den heer Blankenheym, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, werd bijgewoond.

Een bij het Departement van Kolonien van den Gouverneur-Generaal ontvangen telegram, zonder dagteekening, luidt: „De korvet Prins Maurits is aangekomen. Voor het overige niets nieuws."

Tot lid van de Koninklijke Akademie van beeldende kunsten te Amsterdam is benoemd de heer H. J. van den Brink, architect te Rijsenburg.

'sGRAVENHAGE 28 *maart*. — De voor deze gemeente benoemde sub-commissie tot oprigting van een Nationaal gedenkteeken voor november 1813 enz., hield heden eene bijeenkomst. Na zeer uitvoerige beraadslaging werd een bestuur verkozen, bestaande uit de heeren jhr. mr. F. G. A. Gevers Deynoot, voorzitter, mr. F. A. baron van Hall, mr. J. A. Jolles en K. T. baron van Lynden.

— Z. M. de Koning heeft heden eene commissie uit het voorloopig bestuur der Amsterdamsche kanaalmaatschappij in een bijzonder gehoor ontvangen.

LEYDEN 26 *maart*. — Op den 24 dezer mogt den oud-hoogleeraar aan onze Hoogeschool, Joannes Matthias Schrant (vroeger van 1817 tot in 1830 een sieraad der Gendsche), het geluk ten deel vallen van, hoewel grootendeels van het gezigtsvermogen beroofd, toch onder het genot eener goede gezondheid, in den kring zijner bloedverwanten en vertrouwdste vrienden, den 80sten verjaardag zijner geboorte te vieren.

Het verheugt ons, dat de even menschlievende als in het godsdienstige, volgens de voorschriften des Evangelies, echt verdraagzame man, wiens naam in de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde door talrijke geschriften, de vruchten van welbesteden tijd en onverdroten arbeid, zoo lang zal leven als de Vaderlandsche letterkunde beoefenaars vinden zal; dat, zeggen wij, die geleerde op het denkbeeld was gekomen om op gemelden dag aan bloedverwanten en enkele vrienden tot een aandenken aan het zeldzame feest dat hij mogt vieren, zijne afbeelding te schenken, en wel in metaal geprent.

De hoogleeraar had namelijk door onzen bekwamen Vaderlandschen medaille-graveur en eersten stempelsnijder aan 's Rijks munt, den heer D. van der Kellen, eenen eenvoudigen doch keurig uitgevoerden penning doen graveren, dragende op de voorzijde 's hoogleeraars welgelijkende beeldtenis *en profil*, in antieken stijl, met het omschrift:

JOANNES MATTHIAS SCHRANT. NATUS AMSTELAEDAMI D. XXIV MARTII MCCLXXXIII.

Op de keerzijde ziet men een keurig uitgevoerden krans van klimop en daarin alleen deze woorden:

PROPINQVIS ET AMICIS OCTOGENARIVS.

Het behoeft wel geene vermelding, dat het Kabinet der Hoogeschool niet vergeten is geworden. (L. C.)

— Te Voorschoten heeft het, naar men meldt, veel genoegen verwekt, dat het buitenverblijf Bijdorp, ten westen van het dorp gelegen, niet in sloopers handen is gevallen, maar ll. maandag in het venduhuis te 's Hage voor de som van *f* 35,000 voor particuliere rekening is aangekocht.

Het aloude buitenverblijf Abtspoel onder Oegstgeest zal zeer waarschijnlijk worden gesloopt.

— Men meldt uit Katwijk aan Zee: De romp van het kofschip Heinrich, dat voor eenige dagen alhier is gestrand, voornamelijk omdat de pompen waren verstopt geraakt, is publiek verkocht. Bedoeld schip kwam van Oldenburg om eene vracht steenkolen uit Engeland te gaan halen. De bemanning uit vier personen bestaande, waaronder twee jongens, is in welstand huiswaarts gekeerd. — De bomschuiten, alle in zee, zijn ten gevolge van de hooggaande zee en het buiig weder der voorgaande week naar Nieuwe Diep verwaaid geraakt, waardoor zij deze week alhier later zullen binnenloopen. De vischvangst is over het algemeen bevredigend.

AMSTERDAM 28 *maart*. — Heden werd op de werf Koning William, van de scheepsbouwmeesters A. v. d. Hoog en Co., met goed gevolg te water gelaten het schoonerschip Zeemanshoop, groot ruim 100 lasten, gebouwd voor rekening van den heer C. P. Kuiper te Texel, en gevoerd zullende worden door kapit. D. Duinker.

— Men verneemt thans, dat HH. MM. de Koning en de Koningin op 14 april e. k. te dezer stede zullen aankomen, om eenige dagen alhier door te brengen.

UTRECHT 28 *maart*. — Eergisteren namiddag werd het stoffelijk overschot van den heer dr. F. C. Kist in stillen eenvoud van hier gevoerd om in het familiegraf te Delft te worden bijgezet. Bij die ter aarde bestelling hadden zich vele belangstellenden aan de familie aangesloten, waaronder de heeren Clotterboke Patijn van Kloetinge, uit Utrecht, S. van Baalen en J. R. Smalt uit Rotterdam, Joh. J. H. Verhulst uit 's Hage enz. De heer ds. Pijzel, behuwdbroeder van den overledene, benevens de heer Patijn spraken een hartelijk woord bij de geopende groeve en bragten hulde aan 's mans onvermoeide werkzaamheid, vooral in het belang der edele toonkunst, op welk gebied zijn gemis dan ook niet alleen door de stad zijner inwoning, maar door geheel ons Vaderland lang zal gevoeld worden.

'sHERTOGENBOSCH 27 *maart*. — De ll. donderdag gehouden jaarmarkt binnen deze stad was druk bezocht. De aanvoer bestond uit 155 paarden, 620 runderen en 782 varkens. Van linnen was de aanvoer niet beduidend. Het grootste gedeelte van het aangevoerde vee bestond uit weibeesten, waarin veel handel gedreven werd en waarvoor goede prijzen werden besteed. Voor vette en kalfdragende koeijen was meer aanvraag dan de aanvoer kon voldoen, terwijl de daarvoor bedongen prijzen hoog te noemen waren. De markt werd door onderscheiden Brabantsche kooplieden bezocht.

GRONINGEN 26 *maart*. — Heden is alhier, na verdediging van eenige stellingen, bevorderd tot doctor in de heelkunde de heer J. Th. Sormani, med. et art. obst. doctor te Groningen.

EELDE 27 *maart*. — Door wijlen mevr. de wed. A. Hesselink, geb. Bleeker, is aan de diaconie der Herv. gemeente alhier gelegateerd de som van *f* 500.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten, enz.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Akkrum c. a. de heer jhr. E. J. van Holthe, thans in dezelfde betrekking te Diever c. a.

Bij Koninklijk besluit zijn de gemeenten Broekhuizen en Grubbenvorst afgescheiden van het ontvangkantoor te Horst c. a., en gevoegd bij dat te Arcen c. a., onder voortdurend beheer van den ontvanger L. Berden, en is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Horst c. a. de heer T. E. Molké, thans surnumerair der belastingen in Limburg.

Z. M. heeft goedgevonden, bij het wapen der artillerie van de landmagt in West-Indië te benoemen tot 2den luitenant den sergeant J. C. P. la Rose, van het 3de regement vesting-artillerie.

Aanbestedingen.

Gisteren heeft door den eersten officier van genie in de Stads Herberg te 's Hage de aanbesteding plaats gehad van: I, het eenjarig onderhoud van de kazernen, stallen en magazijnen, en II, het eenjarig onderhoud van werken, beide onder het beheer der genie te 's Gravenhage. Perceel I is afgemijnd door den heer D. W. A. Martijn aldaar, voor de som van *f* 9300, en perceel II door denzelfden voor *f* 2490.

— De heer G. J. van Erp te 's Bosch is als minste inschrijver aannemer geworden der levering van 50 paarden ten behoeve van het 2de regement dragonders te Haarlem, voor *f* 390.90 elk paard.

— Eergisteren is te Haarlem aan het Gouvernementshuis aanbesteed het maken van de voorhaven en het verbindingskanaal voor de in aanbouw zijnde schutsluis, beoosten de Willemssluis, aan den ingang van het Noord-Hollandsch Kanaal, tegen over Amsterdam, aan den heer C. Bot, te Sliedrecht, voor *f* 183,000.

— De heer H. Mollenberg te Alphen (Gelderland) is als de minste inschrijver aannemer geworden van 30 paarden voor het 1ste reg. dragonders te Deventer, voor *f* 364 elk paard.

Regtszaken.

Ll. maandag stond voor het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland (voorzitter mr. G. Schimmelpenninck Jz.) teregt Wichert van der Putten, stuurman aan boord van het schip Ernte, beschuldigd van moord, gevolgd door diefstal. Naar men weet was deze zaak reeds vroeger voor het Hof aangebragt en nu laatstelijk geschorst bij arrest van 2 januarij, waarbij het Hof zich, met verwerping eener exceptie van onbevoegdheid, bevoegd had verklaard, tegen welk arrest de verdediger cassatie had aangeteekend. Na verwerping van het beroep in cassatie werd nu de behandeling alhier voortgezet. Het O. M. werd waargenomen door mr. P. S. Noyon, die de beschuldiging, met uitzondering der premeditatie, volhield en de veroordeeling tot eene twintigjarige tuchthuisstraf eischte. Als verdediger trad op mr. J. A Levy, in de plaats van den gekozen verdediger mr. J. Domela Nieuwenhuis, die wegens de behandeling eener andere regtzaak, reeds vroeger tegen den zelfden dag elders vastgesteld, verhinderd was ten deze de verdediging te voeren. De heer Levy concludeerde tot vrijspraak. Het Hof heeft gisteren uitspraak gedaan in deze zaak, W. van der Putten schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag en diefstal en veroordeeld tot 20jarige tuchthuisstraf.

— Ll. donderdag stonden voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland, zitting voor criminele zaken, te regt J. Kruger, laatstelijk militair, in garnizoen te Nijmegen, beschuldigd van diefstal bij nacht in een bewoond huis door buitenbraak en inklimming (in de woning van den heer Verbrugghen, kunstschilder te Ubbergen), en J. Bekker, vroeger voerman, thans zonder beroep, beschuldigd van medepligtigheid aan bovengemelden diefstal. Het Hof veroordeelde den 1sten beschuldigde tot 12 en den 2den tot 10 jaren tuchthuisstraf.

— Dr. Tirat is in verzet gekomen tegen een vonnis, door de Arrondissements-Regtbank te Zwolle op den 5 januarij jl. tegen hem gewezen, waarbij hij, ter zake van het onbevoegd uitoefenen van een tak der geneeskunst, bij verstek is veroordeeld tot eene boete van *f* 100. De zaak zou thans weder behandeld worden, doch de opposant is niet verschenen. Het Openbaar Ministerie heeft gerequireerd dat het verzet zal worden vervallen verklaard, met de gevolgen daaraan door de wet toegekend.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Eene tachtigjarige vrouw te Alkmaar, die in hare jeugd als marketentster diende en op haren laatsten leeftijd zeer verdacht was van kaartleggerij, trof eergisteren het ongeluk dat, door het onvoorzigtig omgaan met haren verwarmingstoestel, hare kleederen in vlam geraakten. Dewijl zij haar woningje gesloten had, was tijdige hulp onmogelijk en vonden de binnentredenden slechts een lijk.

— Ll. dingsdag gebeurde aan de te bouwen suikerfabriek op de haven te Bergen op Zoom een vreeselijk ongeluk. Zestien werklieden moesten gedurende den nacht zich met het uitpompen en verdiepen van een welput bezig houden. Onder die bezigheid brak de om de pomp bevestigde stelling, zoodat zij allen in den diepen put stortten, met het ongelukkig gevolg dat een hunner, een braaf oppassend huisvader, te Halsteren woonachtig, het borstbeen brak en de overigen allen meer of minder kneuzingen en verwondingen bekwamen. Door spoedig aangebragte hulp mogt men er in slagen allen levend uit den met modder gevulden put te halen; de chirurgijn van Opdorp was terstond op de plaats en verstrekte heelkundige hulp; voor eerstgenoemden werkman bestaat echter veel vrees dat hij zal sterven.

— De vorige secretaris van Boekel, die wegens manslag op den persoon van den Burgemeester dier gemeente door de Regtbank te 's Hertogenbosch tot vijf jaren gevangenisstraf werd veroordeeld, doch door het Hof van Noord-Brabant op grond van gebrek aan bewijs werd vrijgesproken, is dezer dagen op nieuw gearresteerd wegens het schrijven van brandbrieven. Hij is gedeeltelijk tot bekentenis gekomen.

— Ll. donderdag is de gemeente Geldrop door een fellen brand geteisterd. Hij ontstond bij den landbouwer M. van Leeuwen en sloeg onmiddellijk op het huis, stal en schuur, toebehoorende aan A. van Gastel, en op vier arbeiders-woningen, toebehoorende aan de algemeenen armen dier gemeente, over.

Ingezonden Stukken.

POLEN.

Het ligt in den geest van den tijd, Rusland te verguizen; en, niettegenstaande de vrijgevige veranderingen in zijn land daargesteld uit eigen beweging, zonder door oproer van het volk daartoe genoopt te zijn, en trotserende de vooroordeelen van den in dat Rijk zoo magtigen Adel, blijft het hoofd des Rijks in de schatting van velen de autocraat, de onderdrukker van zijne Poolsche onderdanen.

Vijftig jaren geleden was het geheel anders; gansch Westelijk Europa, uitgezonderd Spanje en Engeland, geknield aan de voeten van den voorganger des tegenwoordigen Keizers; Oostenrijk verslagen, beroofd van zijne schoone provincien in Italië, bedreigd, bij den minsten wederstand, met ondergang van het Regerend Huis, om het op te nemen in het Napoleontisch Regeringsgeslacht; de Oostenrijksche armee buiten zijne beschikking en ten deele voor eene vreemde politiek in de onherbergzame gewesten van Rusland, vernield; — Pruissen zoo diep mogelijk vernederd, de rijkste gewesten het ontnomen, om nieuwe Vorsten uit het geslacht des Keizers daarmede te begiftigen; de kleinere Vorsten in Duitschland allen onder zijn ijzeren scepter gebogen, en ons eigen Vaderland, ach! het tegenwoordig geslacht, dat het in dien vernederden toestand niet gekend heeft, waardeert onze verlossing in 1813 niet genoeg, omdat het niet weet wat het toen levend geslacht daaronder geleden heeft.

Zoo was het voor vijftig jaren, toen het eerste licht der verlossing uit het Noorden over het Westelijk Europa begon te dagen.

Van Rusland alleen werd heil verwacht; aller oogen waren op dat Rijk gevestigd; — het lang geteisterd Europa wachtte bevrijding alleen van dien Autocraat, later zoo diep verguisd, als toen in de ure des gevaars gevierd en biddend door geheel Westelijk Europa verbeid, — alleen vervloekt door Frankrijk.

En Rusland heeft gehoor aan die roepstem gegeven; het heeft zich niet bepaald tot het verdrijven van den vijand uit zijne landpalen; — het heeft hem vervolgd tot in zijn eigen land; — Oostenrijk hersteld, Pruissen bevrijd en al de overige Rijken in Duitschland vrijgemaakt van het Rijnverbond, waardoor zij aan den Franschen Keizer onderworpen waren.

Toen was de Czaar de heilaanbrenger van Vrede en Vrijheid; — nu is hij de dwingeland in Polen, door wiens despotisme geheel Europa met oorlog bedreigd wordt.

Die brandstof moet opgeruimd worden voor de toekomst; — Rusland door een onafhankelijk Poolsch Koningrijk van Duitschland afgescheiden; — opdat het Westelijk Europa van die barbaren niets meer te vreezen zoude hebben. Zoo redeneert men nu.

Is dat ernst? Het is de Fransche politiek, en Palmerston, door den gloeijenden haat tegen Rusland, die hem altijd bijblijft, liet zich aanvankelijk wegslepen; — maar hij heeft spoedig de geheime bedoelingen van Frankrijk ingezien en zich daarom verschoond om gemeene zaak met den Keizer te maken.

En, inderdaad, men moet een blind vertrouwen stellen op de verzekering L'Empire c'est la paix, om niet te mogen vooronderstellen, dat nog twee zaken den Keizer bijzonder ter harte gaan, en hij daarom zelfs dien grondregel te niet zou doen; Frankrijk namelijk zijne natuurlijke grenzen terug te geven, zoo als die onder zijn Oom waren, tot aan den Rijn, en daarna, of eerst, België, naar mate het pas geeft.

Maar zoo lang Pruissen op de ondersteuning van Rusland rekenen kan, zal het eerste bezwaar hebben, en waarschijnlijk zal Engeland Frankrijk liever niet te Antwerpen gevestigd zien.

Is eenmaal een onafhankelijk Rijk tusschen Rusland en Pruissen gevestigd, dan zal Frankrijk alleen met Pruissen te doen hebben, en er behoeft niet veel kennis van militaire zaken toe, om te kunnen voorspellen, dat het Frankrijk niet bezwarend zal vallen, Pruissen tot den afstand der Rijn-provincien te dwingen.

De sympathie van Frankrijk voor den opstand in Polen heeft geen anderen grond. Het is immers dwaasheid het licht der vrijheid voor Polen te verwachten uit een land, waar de vrijheid niet bestaat.

Lukt het Frankrijk tusschen Rusland en Pruissen een onafhankelijk Polen op te rigten, en Rusland ten aanzien van het Westelijk Europa in een geïsoleerden toestand te brengen, dan heeft het de handen vrij, en noch Oostenrijk, noch Pruissen zullen iets vermogen tegen eene nieuwe heerschappij van het Napoleontisch geslacht over Duitschland.

Dat is voor het Westelijk Europa de keerzijde van een vrij Polen buiten Rusland. — Oostenrijk moet en zal er wel op bedacht zijn; wat vermag het met al zijne legermagt tegenover Frankrijk? Vroegere jaren hebben het geleerd, en onlangs bewees het de veldtogt in Italië.

Vereeniging van Oostenrijk en Pruissen, zelfs bij zulk een gemeen gevaar, is niet te wachten; het zaad der tweedragt tusschen die twee magten, door wien dan ook gestrooid, heeft reeds vruchten der verwijdering voortgebragt, die niet ligt meer te heelen zal zijn, maar eer blijdschap verwekken bij de vernedering van hem, die het eerst aangevallen wordt.

Rusland alleen kan den overmoed van hem beteugelen, die tot dusverre, met een voor hem zoo gelukkigen uitslag, den krijg in Europa weer heeft ingevoerd, en het is voor de rust van ons werelddeel te wenschen, dat men het de middelen niet ontneme om zich te doen gelden, waar onregtmatige vorderingen de rust van Europa in gevaar kunnen brengen.

Bij al het goede, dat men Polen toewenscht, en wie zou dat niet doen? meen ik echter, dat het voor de rust van Europa eene wenschelijke zaak zal zijn, indien het, ook als een zelfstandig Rijk, naauw verbonden blijft aan het Russisch Regeringsgeslacht. A. B.

Mijnheer de Redacteur!

Uit de laatst verschenen verslagen over de opera-voorstellingen, vooral uit een artikel in de N. R. C., meen ik de gevolgtrekking te moeten maken, dat men het plan heeft, of dat het althans door sommigen wenschelijk wordt geacht, voor het volgend opera-saizoen eene alt-zangeres aan het gezelschap te verbinden. Het zij mij vergund, en ik vraag er een plaatsje in uw eerst volgend nommer voor, om te kennen te geven, dat ik zulk een engagement, althans indien men eene *eerste*, en dus kostbare zangeres bedoelt, niet bepaald nuttig of noodig acht; omdat, zooals elk deskundige weten kan, er maar *zeer enkele*, hier ter opvoering geschikte oorspronkelijk Duitsche opera's bestaan, waarin belangrijke altpartijen op den voorgrond komen. Of zou zoodanig engagement moeten dienen om aan Fransche en Italiaansche vertalingen een *nog* ruimer veld op het repertoire toe te staan? In dat geval vrees ik, dat men steeds meer van het oorspronkelijke doel eener Duitsche opera en van onze inrigting in 't bijzonder zal gaan afwijken, wat zeker door vele beminnaars van degelijke muziek ten sterkste zou betreurd worden. Ik hoop dat deze opmerkingen, ter voorkoming van een onnuttig engagement, thans in uw blad opgenomen, tot opheldering van het twijfelachtige punt zullen mogen strekken, voor welke laatste ik mij, als belangstellende in onze opera, aanbevolen houd.

27 Maart 1863. X.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 28 Maart.

OVERLEDEN: J. Seepers, wedr. van M. Hage, 87 j. — S. J. M. Peereboom, jm., 16 j. — C. J. van Zanten, d., 10 m. — H. Ju, z., 1 j. — A. S. van Lee, wedr. van S. M. Vos, 70 j. — H. M. Gentrop, d., 1 j. — J. W. Krins, z., 5 m. — L. C. Biesta, z., 6 m. — J. Tieleman, z., 11 m. — G. de Wandel, d., 10 m. — N. J. Tas, d., 22 d. — A. Frissel, jd., 58 j. — F. J. Verhaagen, z., 2 j. — A. de Jager, d., 1 j.

BEVALLEN: M. Johan, geb. Gijze, z. — H. F. van Schel, geb. van Steenis, z. — M. van Ladesteyn, geb. Ringlever, d. — C. G. van Veldhuysen, geb. Verkley, d. — E. M. Bijning, geb. Reinhardt, z. — J. van Erkel, geb. Hoogendijk, d. — M. T. Engel, geb. Schonenberg, z. — W. J. Diehie, geb. Thieme, d. — G. van Gorkom, geb. de Jager, d. — C. Kuygrok, geb. Luckel, z. — C. J. C. Martin, geb. Pluyms, z. — J. L. van den Ende, geb. Hagers, z. — F. H. Zeverboom, geb. Davids, d. — M. Schorel, geb. van Veen, z. — C. P. Maltha, geb. van den Heuvel, d. — A. Rouen, geb. van den Brink, d. — J. M. Koeleman, geb. Luyten, d. — E. J. de Decker, geb. Smits, d. — H. G. Kersbergen, geb. Karreman, z.

ONDERTROUWD: J. Baer, jm., 23 j., met J. M. Hoogwinkel, jd., 23 j. — C. van der Hart, jm., 23 j., met C. Dronkers, jd., 17 j. — A. A. Ista, wedr., 40 j., met C. M. Gaauw, jd., 33 j. — M. Haantjes, jm., 31 j., met M. H. Kaufmann, jd., 27 j. — W. van Heest, jm., 28 j., met J. W. Hunik, jd., 27 j. — H. C. T. van Noorden, jm., 34 j., met C. Bolmeijer, jd., 28 j. — A. Roesteen, wedr., 53 j., met A. G. Sevens, wed. T. Dallum, 48 j. — J. W. Hulst, jm., 21 j., met J. C. van der Putten, jd., 23 j. — W. Blommers, wedr., 24 j., met E. Verkerk, wed. A. Hals, 31 j. — P. Valkenburgh, jm., 34 j., met H. P. Vorendijk, wed. F. van den Berg, 41 j. — N. P. Nielsen, jm., 29 j., met E. Stahr, jd., 27 j. — P. J. van der Zeyde, jm., 29 j., met M. Boshoven, jd., 30 j. — J. M. Cogenbach, jm., 33 j., met L. van Gelderen, wed. N. Cogenbach, 33 j. — C. D. T. Rieckhoff, jm., 32 j., met A. C. van Lambaart, jd., 24 j. — W. J. Buytendorp, jm., 36 j., met A. C. Faes, jd., 24 j. — C. de Radder, jm., 24 j., met C. de Visser, jd., 22 j. — M. A. Tunderman, jm., 22 j., met A. van de Graaf, jd., 23 j. — G. Ouwehand, jm., 21 j., met M. W. Saclen, jd., 25 j. — W. van Bart, jm., 29 j., met A. A. Stellevaar, jd., 19 j. — A. Drege, jm., 24 j., met A. van Hilte, jd., 33 j. — A. van Osch, wedr., 49 j., met E. Uytenbogaart, wed. J. H. Tiemann, 35 j.

Beursberigten.

ROTTERDAM 28 Maart.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. ... Werk. Schuld 2½ pCt.		63⅜	63 7/16	63 7/16
" Handel-Maats. 4½	"	143⅜	resc.	
Portugal.. Oblig. 1856/62. 3	"	46	46⅛	46⅛
Rusland .. Obl. 1855 .. 5	"	90 7/16	90½	90½
" dito Amst. ... 4½	"	90 11/16		
" d.° Spw.-Ad..	"	202		
Oostenr. .. Obl. in Metall. 2½	"	32 3/16		
" dito dito 5	"	63⅜	63 7/16	63 7/16
" d.° Nationale. 5	"	67⅞	68	67 15/16
" Priorit. Loten.	*f*	143		
Venez. ... Obl. 1	"	12	12 1/16	12 1/16
Grenada .. Uitgest. 1½	"	8⅛	8 5/16	8 5/16
" Uitgest. Gest..		7¼		
" Hectares	Cts.	76		
Mexico .. Obl. 3	"	31¼	31⅝	31⅝
Griekenl. .. Obl. 5	"	24	24¾	24½
" Coupons	*f*	3⅛	3¼	
Turkije ... Binnenl. 6	"	44½	44 15/16	44 15/16
Amerika, Vereen. Staten 6	"	65¼	66¼	66
" dito 5	"	62½	63¼	63

Port. en Russ. fondsen iets beter. Oostenr. vast in prijs. Amerik. en Turksche fondsen tot hooger prijzen met levendigen handel begeerd. Grieken en Coupons toonen eene vrij aanzienlijke vermindering van koers aan.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Portugal, Oblig. 1856/62, 3 pc., 46⅛. Rusland, Oblig. 1860, 90 9/16, ½, ½. Oostenr., Metall.. Oude, 5 pc., 63⅜, 7/16, ⅜; dito Nation., 5 pc., 67⅞; Oostenr. Loten 1839, *f* 405; dito 1854, *f* 258. Mexico, 3 pc., 31 11/16. Griekenl., Oblig., 5 pc., 23½, 13/16, 13/16. Amerika, Vereen. Staten, 5 pc., 63, ¼, 63; d.° d.°, 6 pc., 65¾, 66, 65¾. Turkije, Binnenl., 6 pc., 44 11/16, ⅞, 11/16.

AMSTERDAM 28 Maart.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. ... Werk. Schuld 2½ pCt.		63 5/16		
" dito dito 3	"	76	76⅛	
" dito dito 4	"	99 7/16	99½	
" O.-I. Leening 4	"			
" Amort. Synd. 3½	"	93¾		
" Hand. Maats.	"	143⅜	143½	143½
" Holl. Spw.	"			
" Rijn Spw. 4½	"			
België ... Cert. *Rothsch.* 2½	"	57⅛		
Spanje ... Buitenlands.. 2	"	46¼		
" dito 3	"			
" Binnenlands. 3	"	49¾	49 13/16	
" Amort. Schuld				
" gew. v. dorp.				
Portugal, Obligatien ... 3 pCt.		46 11/16	46¾	
" dito 1856/60. 3	"	46	46⅛	46⅛
" dito 1862 3	"	46	46⅛	46⅛
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5	"			
" dito 1828/29.. 5	"			
" Cert. 1831/33 5	"			
" d.° 1840 4	"	76⅝		
" 2/3/4e Leen.. 4	"	76⅝		
" Cert. 5e Serie. 5	"			
" d.° 1855, 6e S. 5	"	90⅜	90 7/16	
" d.° te Lond. 3	"	58¼	58⅜	58¼
" N. Leen. 1862 5	"	91⅝		
" Inschr. v. Ass. 6	"			
" Cert. v. dito.. 6	"	54⅜		
" Spw.-Actien. 5	"	201	201¼	201¼
Polen ... Aand. 1835..	"	161	161½	
" Oblig. 4	"	77¼	77⅜	77 5/16
Italië, Oblig. 1859.. 5	"	102½		
" Aand. 1854.. 3½	"			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5	"			
" d.° dito 4	"	51½		
" d.° Met. Oude 5	"	62¾	63½	63
" d.° Met. Riek. 2	"	32¼	32⅜	32¼
" d.° N. te Ams. 5	"	82		
" d.° Nat. Met. 5	"	67 7/16	68	67 9/16
" W. Ad. fl 250 4	"	252	256	252
Brazilië, 1824 £ 100.. 5	"	98⅛		
Ecuador, Oblig 1855.. 1	"	16¼		
Venez., .. Obligatien ... 2	"	22 15/16		
" Uitgestelde .. 1	"			
Grenada, Obligatien ... 2	"	31⅛		
" Uitgestelde .. 1½	"	8¼	8 5/16	
Mexico ... Obligatien ... 3	"	31⅝	31¾	31⅝
Illinois 7	"	76¼		

Nation. Hypoth.-Bank, 4 pc., 99⅛; id. Nederl., 99. Handelm. a cont., 4½ pc., 143. Rusland, Cert. bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 90 9/16, ⅝; Hypoth., 4½ pc., 76 7/16. Oostenr., Ween. Bank-Act., 3 pc., 828, 833, 828; dito Aand. 1860, 5 pc., 505, 506; Fr. Oostenr. Spw.-Oblig. bij Hope, *f* 130¾; Oostenr. Loten 1858, *f* 141½. Italië, Spoorw.-Obl., *f* 107½. Grenada, Gest., 13⅞; dito Uitgest. Gest., 7 5/16, ½, 7/16; dito Hect., 78, 79½ c. Vereen. Staten, 5 pc., 62, 62½, 62⅜; dito 6 pc., 65⅜, 65½. Griekenland, Oblig. 1825, 5 pc., 23 9/16, 24⅛, 23⅜; dito Coup. *f* 3 1/16, 3 5/32. Turkije, Binnenl., 6 pc., 44½, ⅞, ⅝.

Beleening 3½, Prolongatie 3½, Disconto 3½ pc.

Binnenl. fondsen waren bij tragen handel flaauw gestemd. In vreemde was de omzet meerendeels zeer levendig; vooral was dit het geval met Oostenr., die, in den aanvang vast, door aanzienlijke, meest binnenl. verkoopen, ca. ½ lager dan gisteren sloten. Grieken konden zich mede niet op hun verhoogd standpunt souteneren, en sloten zoowel door de lagere Londensche koersen, als door plaatselijke verkoopen, 1¼ pct. lager. Turken daarentegen hebben zich geheel en al van de gisteren geleden teruggang hersteld en sloten zeer gunstig. Van Amerik. fondsen waren voor Mexico 5 en 6 pc. Vereen. Staten, alsmede voor Grenada's, betere prijzen te bedingen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenrijk, Metall., 5 pc., 62 15/16; dito Nation., 5 pc., 67½, 9/16.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 28 Maart.

(*Overzigt der week.*)

Koffij. Uit de eerste hand hebben geene verkoopen plaats gehad; de markt bleef zeer vast. De afleveringen bij de NHM. waren belangrijk, hetwelk bewijst dat de behoefte zoo voor het binnen- als buitenl. groot was.

Thee onveranderd, in afwachting der veiling op 1 April van 1156/4 k. Congo, gemerkt W P. Verder is de lading Glendoveer tegen 22 April e. k. in veiling aangeslagen, waarvan de monsters in de volgende week zullen worden uitgegeven.

Suiker. Ruwe. De markt is onveranderd; wit Stoom- blijft bij voortduring gezocht; voor gewone soorten is niet hooger dan *f* 1 a ¾ beneden ll. veilingprijzen te bedingen; de deze week plaats gehad hebbende en bekend gewordene verkoopen bedragen ca. 2000 kranj. Geraffin. in eene kalme stemming; te Amsterdam werden tot onveranderde prijzen ca. 500 ton van verschillende merken omgezet.

Rijst. Uit de eerste hand werden slechts 1447 balen Bassein, per Gills, tot *f* 6½ verkocht; de stemming voor dit artikel blijft vast; in gep. soorten bepaalde zich de

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor **GOEDEREN** en **VEE**.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,
Kapitein WILLIAM W. APPLETON,
vertrekt **Woensdag 1 April**, des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM EN HULL,
voor PASSAGIERS *en* GOEDEREN.
met de Stoomschepen
SWALLOW, ...} IEDEREN
OCEAN QUEEN, } Woensdag en Zaturdag.
Het Stoomschip **SWALLOW**, Kapit. CH. HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 1 April** 1863, des morgens.
Adres bij *SEEUWEN & Co.*

EXAMEN
tot Candidaat-Notaris.
Door een CANDIDAAT-NOTARIS te Rotterdam wordt, tot het bekomen van den **TITEL** van **CANDIDAAT-NOTARIS**, de gelegenheid aangeboden zich **Theorétisch en Practisch** te **bekwamen.**
Adres *franco*, onder letter M, aan het Bureau dezer Courant, Hoogstraat, 10—77.

OVERFLAKKÉE en GOEREÊ.
De Boekh. **HOUTKAMP**, te *Dirksland*, voor deze Eilanden **uitsluitend** en **alleen** belast met den Verkoop der gerenommeerde
BEHANGSELPAPIEREN,
van de Fabriek des Heeren **WIJDOOGEN**, *Hofleverancier te Amsterdam*, heeft de eer zijne Begunstigers daarvan kennis te geven.
Deze PAPIEREN, wier Fabrikatie op verscheidene Tentoonstellingen is bekroond, munten uit door soliditeit, fraaije en moderne Dessins, maar bovenal door **hoogst billijke prijzen.**

L. J. GROENEVELD,
Schie, Provenierhuis, n.° 40,
gaat steeds voort met den VERKOOP der bekende
SIGAREN:
LA CORSE, per ¼ Kist, **f 4.—**
„ PRUSE, „ ¼ „ **„ 5.—**
„ FILENTIA, „ ¼ „ **„ 6.25.**
„ VICTORIA, „ 1/10 „ **„ 3.—**
DEPÔTHOUDERS:
M. BEVELANDER, *Brouwershaven.*
A. J. VAN ROOSENDAAL, *Dordrecht.*
A. M. VAN KALMTHOUT Gz., *Goes.*
GEZUSTERS DE LOZANNE, *Hulst.*
W. H. VAN HEUVEN, *Middelburg.*
D. C. KNOOK, *Prinsland.*
Aanvragen om **Depôts** *franco.*

TE HUUR, terstond of later,
Twee of meer NET
GEMEUBELEERDE KAMERS
en **ALCOVEN**, met of zonder Kost, op een der Fraaiste Standen in de Binnenstad, tegen **f 14** en **f 16** per maand, zonder Kost.
Te bevragen aan het Bureau der Rotterdamsche Courant, Hoogstraat, 10—77.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHs. COUCKE,
515, Hoogstraat.

PILULES DEHAUT
Deze nieuwe zamenstelling, gegrond op beginselen onbekend aan de vroegere geneeskundigen, beantwoordt op de meest gelukkige wijze aan alle vereischten van het vraagstuk der geneeswijze door purgeermiddelen.—In tegenstelling van alle andere purgeermiddelen, werkt het eerst op eene voldoende wijze, als het tegelijker tijd met zeer goede spijzen en zeer versterkende dranken genomen wordt. De werking is steeds zeker, hetgeen met sedlitzwater en andere purgeermiddelen niet altijd het geval is. De dosis is naar den ouderdom of krachten der personen gemakkelijk te bepalen. Kinderen, grijsaards en de allerzwakste zieken verdragen het zeer gemakkelijk.—Een ieder kiest tot gebruik van het medicament het uur en den maaltijd, die het beste met zijne gewone bezigheden overeenkomen. De vermoeijenis na de purgatie geheel en al ophoudende door de voorgeschrevene goede voeding, zoo valt het zeer gemakkelijk zoo dikwijls als het noodig is van het middel gebruik te maken. — De artsen, die dit middel aanwenden, ontmoeten geene zieken meer, die aarzelen te purgeren onder voorwendsel van slechten smaak of uit vrees van te verzwakken. De duur der behandeling is geen hindernis meer en indien b.v. de ziekte het vereischt, dat men twintigmaal achtereen purgeert, dan is men niet meer bevreesd, om voor het einde te moeten ophouden. — Deze voordeelen zijn nog belangrijker als het geldt erenstige ziekten, b. v. zwellingen, verstoppingen, huidziekten, slijmvloeden en vele andere voor ongeneeslijk gehoudene ziekten, maar die voor eene regelmatige en lang voortgezette purgerende geneeswijze wijken.
Zie het *Handboek van de purgerende geneeswijze* van Doctor **DEHAUT**, een deel, van 268 pagina's. Wordt *gratis* toegezonden op eene *franco* gedane aanvrage. Parijs, Apotheek van Doctor DEHAUT, en in de goede Apotheken van *Europa*, **f 2.50** en **f 1.50.**
Voor *Rotterdam* verkrijgbaar bij den Heer
F. E. VAN SANTEN KOLFF.

DE VRIEND VAN IEDEREEN.

De ZALF en PILLEN van HOLLOWAY.
De veranderlijke weêrsgesteldheid van de lente.
Zelden gebeurt het dat niet een of ander ligchaamsdeel schade lijdt in dit voor de gezondheid zoo nadeelig jaargetij. De maag, de lever, het hoofd en de huid zijn voornamelijk de functien die het meeste te lijden hebben, en voor de ongemakken aan deze functien zijn de middelen van HOLLOWAY een waar tegengift. De Zalf moet gewreven worden op de huid, zoo digt als mogelijk is op de aangedane plaats en altijd regelmatig en met volharding, terwijl de Pillen steeds in eene geëvenredigde dosis genomen worden, welke aangewezen wordt in het recept, dat om elk pakje Pillen gerold is. Zij herstellen spoedig de ongeregeldheden der vrouwelijke ziekte en op eene onfeilbare wijze geven zij aan de zwakste gestellen kracht en gezondheid weder. De Pillen en Zalf van HOLLOWAY werken altijd zacht en genezend.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Bijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te *Dordrecht*, bij den Heer M. CLOOS, in de Vriessche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.° 441, te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*; alsmede in **Holloway's Etablissement** te *Londen*, 244. Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Potjes Zalf .. f 0.80, f 1.85, f 3, f 7.05, f 13.85, f 20.95. Doosjes Pillen f 0.80, f 1.85, f 3, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
⁂ Door de grootste Doozen of Potjes te nemen doet men zich groot voordeel.
NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

Openbare Aanbesteding.
BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zullen, op Woensdag den 8 April 1863, des namiddags ten 1 ure, ten Raadhuize aldaar, Aanbesteden:
1.° Het **vernieuwen** van eenige **Kaaimuren** in de Buitenstad;
2.° Het **vernieuwen** van eenige **Kaaimuren** in de Binnenstad;
3.° Het **voegen** en **stoppen** van eenige **Kaaimuren** in de Buitenstad;
4.° Het **voegen** en **stoppen** van eenige **Kaaimuren** in de Binnenstad;
alles nader omschreven in het Bestek en de Voorwaarden die, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de Plaatselijke Secretarie en het Stads Timmerhuis te Rotterdam, en ook voor den prijs van 15 Centen verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. VAN WAESBERGE en ZOON, Boekdrukkers in den Houttuin, wijk 11, n.° 194.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis. De Aanwijzing *in loco* zal plaats hebben op Dingsdag 7 April 1863, des voormiddags ten 10 ure, te beginnen aan het Stads Timmerhuis.
☞ Ten gevolge van **veranderden tijd** van Aanwijzing in loco, wordt deze Advertentie op nieuw geplaatst.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.
De Notaris *CAZAUX VAN STAPHORST*, residerende te Rotterdam, is voornemens op Woensdag den 8sten April 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en vervolgens aan den meestbiedende of eerstmijnende te Verkoopen:
Een kapitaal, hecht, sterk en alleraangenaamst gesitueerd
PAND en ERVE,
aan de Wijnhaven en Wijnstraat te Rotterdam, bestaande in een welingerigt, logeabel en uitmuntend onderhouden **WOONHUIS**, aan de noordzijde van de Wijnhaven, nabij de Vischsteeg, wijk 2, n.° 220, bevattende dit Woonhuis een aantal net betimmerde en gestoffeerde VERTREKKEN, meerendeels met goede Stookplaatsen, en waaronder verscheidene met Marmeren Schoorsteenmantels en vaste Spiegels, SPREEKKAMER, DIENSTBODENKAMER, goede KEUKEN, KELDER, ZOLDER en VLIERING, vele KASTEN en andere Commoditeiten; — voorts een welingerigt **ACHTERHUIS**, aan de Wijnstraat, bevattende verscheidene net betimmerde VERTREKKEN, KEUKEN, KELDER, ZOLDER en VLIERING; — wijders een onder het gemelde Pand doorloopend **PAKHUIS**, ingang hebbende zoo aan de Wijnhaven als aan de Wijnstraat, met diverse Gerieflijkheden, sedert verscheidene jaren met goed succes gebruikt tot de uitoefening van den **Handel in Wijnen**, welke daar alsnog wordt gecontinueerd. — Zijnde het geheele Pand belend ten oosten den Heer *G. Duuring Junior* en ten westen den Heer *J. W. Bunge*, en op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Rotterdam voorkomende in sectie G. onder n.° 205.
In de Grondbelasting over 1863 aangeslagen tot f 186.
Het Woonhuis aan de Wijnhaven is in eigen gebruik en te aanvaarden den 1sten Junij aanstaande.
Het Achterhuis aan de Wijnstraat is verhuurd tot 1 Mei 1863, tegen f 450 in het jaar.
Het doorloopend Pakhuis is verhuurd tot 1 November 1863, tegen f 250 in het jaar.
Voorschreven Pand zal daags vóór en op den dag der Veiling door een ieder kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissie-Biljet, af te geven door genoemden Notaris *CAZAUX VAN STAPHORST*, ten wiens Kantore, aan het Westnieuwland te Rotterdam, intusschen nadere informatien te bekomen zijn.

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, J. T. WISCHERHOFF, C. J. DE LANGE, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en H. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, te Rotterdam, zullen, als last hebbende van hunne Meesters, op Dingsdag den 31 Maart 1863, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade, publiek Verkoopen:
Ca. 254,000 Ned. Ponden
PALM-OLIE,
alhier van Boston aangebragt per *Sirene* en *Fijlla*, bij Kavelingen zoo als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.
FRANS DIJKMAN, Notaris te Rotterdam, is voornemens om op Woensdag den 8 April 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Huis van Notarissen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en vervolgens te Verkoopen:
Een hecht, sterk en goed ter Nering staand
WINKELHUIS,
OPEN PLAATS en **ERVE**, zijnde voorzien van een Oven, en alzoo ook geschikt tot de uitoefening van **Brood-** en **Koekbakkerij**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Nieuwe Roode Zandstraat, en strekkende, met een Vrijen Uit- en Ingang, tot in de Vierwindenstraat te Rotterdam, wijk 5, n.° 447, Kadaster sectie I, n.° 585.
In de Grondbelasting aangeslagen tot f 39.88.
Te aanvaarden den 1 Mei 1863.
Hetzelve Pand zal daags vóór en op den dag der Veiling kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet van genoemden Notaris *DIJKMAN*, ten wiens Kantore, aan de Wijnstraat, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

Openbare Verkooping.
Op dag van betaling tot 14 November 1863.
De Notaris *J. VAN BUUREN*, gevestigd te Charlois, is voornemens op Woensdag den 8 April 1863, des voormiddags ten 9 ure, vóór het Huis bewoond door ***W. de Gids***, te Rijsoord, gemeente Ridderkerk, te Verkoopen:
15 stuks bij uitnemendheid schoone
PAARDEN,
verschillend van Haar en Jaren, waaronder een extra mak en goed aan den weg loopend span bruine Geldersche **Merrie-Paarden**, allen behoorende tot de Algemeene Postwagen-Onderneming van de Heeren *van Gend en Loos*, en die, bij de op den 4 Maart ll. plaats gehad hebbende jaarlijksche verkooping van Paarden, nog niet uit de Dienst konden worden gemist.
Diegenen, welke niet van solide en den Notaris bekende Borgen voorzien zijn, of hunne gegoedheid door Certificaten, afgegeven door het Bestuur hunner woonplaats, kunnen bewijzen, zullen niet tot Koopers worden aangenomen.
Nadere onderrigting te bekomen bij den Heer J. COERT, Candidaat-Notaris te Ridderkerk, alsmede ten Kantore van voornoemden Notaris.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.
De Notaris Mr. *WILHELMUS PETRUS ANDRIES VOORENDONK*, residerende te Rotterdam, zal aldaar in het Notarishuis, Woensdag den 8sten April 1863, des namiddags ten 5 ure, in het openbaar Veilen en Verkoopen:
Een HUIS,
BOVENWONINGEN en **ERVE**, staande en gelegen te Rotterdam, aan de oostzijde van de Zevenhuissteeg, wijk 11, n.° 158, Kadaster sectie N, nommer 564.
Grondbelasting f 15.45.
Verhuurd in drie Perceelen, allen per Week, te zamen voor f 213.20 per jaar.
Voorschreven Perceel, te aanvaarden den 1sten Mei 1863, is te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 11 ure des voormiddags tot 3 ure des namiddags, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.
Zijnde inmiddels uit de Hand te Koop.

De tegen den 1 April 1863 door de Notarissen DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN aangekondigde **Openbare Veiling** van een **HUIS, PAKHUIS** en **ERVE**, aan de noordzijde van den Haringvliet te Rotterdam, wijk 12, n.° 108,
zal geen voortgang hebben,
als zijnde dat Pand **uit de Hand Verkocht.**

De PANDEN,
bestaande in: N.° 1, een HUIS, met BOVENWONINGEN en ERVE, aan de oostzijde van de Zandstraat, op den zuidhoek van de Trouwsteeg, wijk 5, n.° 457; N.° 2, een HUIS, met BOVENWONINGEN, ACHTERHUISJE en ERVE, aan de zuidzijde van de Vierwindenstraat, wijk 5, n.° 582; N.° 3, Twee BENEDENHUIZEN met BOVENWONINGEN en ERVE, in den Arnoldusgang, uitkomende aan de noordzijde van de Hofstraat, wijk 5, n.s 122 en 123; N.° 4, een HUIS met OPEN PLAATS en ERVE, ten noorden van den Goudschen Rijweg, wijk 13, n.° 356; N.° 5, een HUIS, met BOVENWONINGEN en ERVE, aan de noordzijde van de Breedstraat, nabij de Lange Frankestraat, wijk 10, n.° 522; N.° 6, een HUIS, met BOVENWONING en ERVE, aan de westzijde van de Lange Frankestraat, nabij de Breedstraat, wijk 10, n.° 434, en N.° 7, een HUIS en ERVE, aan de oostzijde van de Korenstraat, wijk 10, n.° 324, allen te Rotterdam, ll. Woensdag door de Notarissen *DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, Geveild, zullen op Woensdag den 1 April 1863, des namiddags ten 5 ure, door voornoemde Notarissen, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen.**

De HUIZEN en ERVEN,
staande en gelegen te Rotterdam, aan de westzijde van de Botersloot, wijk 8, n.° 290, en aan de Prinsenstraat, wijk 9, n.° 277, laatstleden Woensdag aldaar in het Notarishuis, door den Notaris Mr. W. P. A. VOORENDONK, Geveild, zullen Woensdag 1 April 1863, des namiddags ten 5 ure, ter zelfder plaatse, door voornoemden Notaris worden **Afgeslagen.**

Door E. H. TASSEMEIJER, Boekhandelaar alhier, is verzonden:
Een CATALOGUS van een 1000tal
Theologische, Kerkhistorische en Philosofische
BOEKEN,
welke tot de aangegeven Prijzen bij hem te bekomen zijn. Op aanvrage **gratis** verkrijgbaar.

Bij **M. J. MENSING**, te *Rotterdam*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:
Wat! wordt het bij ulieden ongeloofelijk geoordeeld dat God de dooden opwekt?
BETOOG over 1 Korinthe XV, uit de Geschriften van eenen Doctor in de Godgeleerdheid, opgemaakt door een zijner Leerlingen. — Prijs **60** Cents.

Heden verschijnt bij *JAN LEENDERTZ*, te Amsterdam:
EEN
NATIONAAL GEDENKTEEKEN
VOOR
November 1813, enz.
Twee Overdrukjes uit de (Oude) Rotterdamsche Courant.
Prijs **30** *Cents.*

Nieuwe Uitgave.
ZELFBEWARING,
een **geneeskundig Volkshandboek**, over de genezing der Zenuwenverslapping van het Ligchaam als een gevolg van geheime gewoonten of buitensporigheden, die de verrigtingen, waartoe de manbaarheid den mensch in staat stelt, vóór den tijd uitputten, alle hoop op nakomelingschap vernietigen en het huwelijksgeluk in gevaar brengen, door de vervulling te beletten van de verbindtenissen, die een der voornaamste grondslagen van het leven zijn: — door Dr. LA'MERT, N.° 37, Bedford Square te Londen, Lid van het Heelkundig Genootschap in Engeland, enz. Hij is dagelijks ten zijnen huize te consulteren. Wie niet bij hem kunnen komen worden met goed gevolg door middel van briefwisseling behandeld, en de Geneesmiddelen worden in het geheim en op veilige wijze naar alle deelen der wereld verzonden.
De ZELFBEWARING (*La Préservation Personelle*), versierd met zeer veel afbeeldingen en voorbeelden, is verkrijgbaar bij de Boekhandelaars H.T. HENDRIKSEN Hoogstraat, *Rotterdam*; H. A. MEIJER, N.Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te *Amsterdam*. De Nederlandsche vertaling voor 70 Cents, en *franco* per post 85 Cents; de Fransche uitgave voor 50 Cents, *franco* per post 60 Cents. Op *franco* aanvrage wordt het Werkje door het geheele Rijk verzonden.
NB. Men gelieve opmerkzaam te zijn, dat de éénige uitgave van dit Werkje, onder toezigt en met toestemming van den Schrijver Doctor SAMUEL LA'MERT gedrukt, die is, verschenen bij H. A. MEIJER.

Bij **H. A. KRAMERS**, te *Rotterdam*, ziet het licht:
G. J. MULDER,
Scheikundige Verhandelingen en Onderzoekingen,
IIIe. Deel, 2e. Stuk. Prijs **f 3.60.**
Door bovengenoemden is ook aan de Geabonneerden verzonden:
Revue Britannique,
(*Édition de Paris*).
N.° 3, Mars, 1863.
Van deze Revue verschijnt maandelijks eene aflevering van ongeveer 250 bladz. De Prijs voor den geheelen Jaargang is **f 14.**

SCHOUWBURG.
Dingsdag 31 Maart. Aanvang 7 ure.
Vrienden van ons!
beroemd Blijspel, naar het Fransch van *Vict. Sardou.*
Zaturdag 1 April. Aanvang 7½ ure.
58ste Voorstelling van het doorloopend, 30ste Voorstelling van het Woensdag Abonnement.
Éénige Gastvoorstelling van Mevr. **BERTRAM MEIJER**, van het Hof-Théâter te Darmstadt.
DER PROPHET, grosse Oper in 5 Acten, von MEIJERBEER.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, 7.45.
„ „ alleen n. 's Hage: 10.30 's morg., 5.30 's namid., 9.45 's avonds.
„ Amst. naar Rotterdam: 6.30, 11.25, 4.30, 7.40.
„ 's Hage n. Rott. 6.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8, 9.53.
Aankomst te Rott.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, 10.40.
Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**
Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.25, 1.— (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.
oorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van dam: 10.30 's morg. en 3.10 's namidd.
„ Bre: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's namidd.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., en 5.50 's namidd.
„ ... 's avonds tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
C. en C. A. VAN REYN, te Rotterdam.

mgang alleen tot vorige prijzen voor de cons.

Specerijen blijven nomin. op vorige prijzen.

Tabak. In de afgeloopen week werd uit de eerste hand niets afgedaan dan het verkochte in veiling, waarvan wij den specifieken afloop reeds hebben medegedeeld. Ook de 16 v. Maryland en 18 v. Sonborn, welke deze week aan de markt waren, bleven onverkocht.

Katoen. De stemming was algemeen zeer vast, doch hebben geene omzettingen van eenig belang plaats gehad.

Metalen. Van Banca Tin blijft de opinie steeds zeer gunstig, en in de eerste dagen der week werden ruim 3000 bl. tot ƒ 77 omgezet.

Van *Huiden* bepaalden de afdoeningen zich tot 3592 Bam. Runder- ex Prinses Amalia, en 400 dito dito ex Nederland en Oranje.

Verwhout. Dom. Camp. loco ƒ 3⅛, op levering ƒ 2 31/32.

Potasch met kleinen handel, Petersb. ƒ 16, Amerik. 1ste soort New-York 1863 ƒ 19¼.

Van Chili *Salpeter* werden 3050 b. ex Trio tot ƒ 8⅛ afgedaan.

Werkhout niets voorgevallen.

Meekrap. De kooplust was gering, daar meest al het aangebodene van ordin. en geringe kwal. was; puik goed k mt weinig meer voor.

Vetwaren. Bruine Berger Levertraan met ƒ 54 betaald. Van Amerik. Reuzel zijn 100 v. a ƒ 23 en 23¼ gedaan, tot welken prijs te koop blijft. Van Palmolie zijn 5000 kil. ex Gouverneur Schomerus a ƒ 22¼ en van de in veiling tegen 31 dezer aangeslagen ca. 250,000 kil., zijn 6000 kil. prima met water a ƒ 20½ en 16,000 kil. prima + a ƒ 21 afgedaan. Petroleum zijn 60 v. loco a ƒ 28 en 200 v. op levering tot geheimen prijs verkocht. Ansjovisch 1860r tot ƒ 7 gedaan.

Hennep. Petersb. halfrein bedong bij partij ƒ 69.

SCHIEDAM 28 Maart.

Granen. Verkocht: Rogge, in veiling ca. 116 last ligt besch. Arch. van ƒ 208 tot 200 cont. per last, wegende 116/115 ℔ pool.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust ƒ 13.—.
Jenever, „ „ „ „ „ „ 18.50.
Amst. Proef „ „ „ „ „ „ 19.75.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel........................ „ 1.80.

AMSTERDAM 28 Maart.

Wol. Van Portugesche zijn 32 b. afgedaan.

Rogge. Heden verk. op levering Mei ƒ 189, ƒ 190.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:

Katoen. Goede marktprijzen; vaster en hooger gestemd. Afgedaan ongeveer 8000 b. Het nieuws per Arabia had geen invloed.

MIDDELBURG 26 Maart.

Granen enz. De aanvoer van Tarwe was heden klein en echter meer dan toereikend voor de geringe vraag; weinig ging daarin om, daar houders algemeen te hoog gestemd waren en koopers op de algemeen verlaagde berigten niet dan lager wilden. Rogge bleef ook nagenoeg zonder handel. Gerst, zoo Winter- als Zomer-, met kleinen omgang, daar niet dan de beste soorten koopers hadden. Walch. Witte en Bruine Boonen waren niet dan lager te verkoopen. Paardenboonen zeer weinig ter veil en aan vorigen weekprijs geplaatst. Erwten bleven zonder handel; voor mesting-Erwten bestond eene kleine vraag. Men noteert heden Raapolie ƒ 53.75, Patentolie ƒ 55.75, Lijnolie ƒ 47.50 per vat op 6/w., op cont. ƒ 1 lager. Harde Raapkoeken ƒ 82 per 1040 st. Harde Lijnkoeken ƒ 11 en zachte dito ƒ 14, beide per 104 st.

GRONINGEN 27 Maart.

Granen enz. De handel aan onze Graanmarkt was heden zeer beperkt, terwijl er ook over het geheel weinig verandering plaats vond. Tarwe weinig ter veil, goed prijshoudend. Nieuwe Rogge iets hooger, Buitenlandsche meest als voren. Boekweit alleen aan consumtie. Gerst was in de beste soorten wel te plaatsen. Dikke Haver tot vorige prijzen moeijelijk te plaatsen; Witte en Zwarte Voer als voren. Paardenboonen prijshoudend. Gort stil. Koolzaad niets in omgegaan. Raapolie ƒ 51½. Lijnolie ƒ 43.

LONDEN 27 Maart.

Suiker flaauw; verkoopen van W.-Ind. 937 v. Eene lading Hav., 938 k. n.° 8 bedong 20/. Barbados in een doen. Maurit. flaauw. Geraffin. stil tot vorige prijzen, ord. lompen en goede brooden 45/6 a 46/. — *Rum* met goeden handel tot vorige prijzen. — *Koffij.* Native Ceylon in een doen, goed en mooi ord. 73/6 a 75/, puik 76/, goed ord. bruin 63/6. — *Thee* stil. — *Rijst.* Ord. soorten vast, wit Bengal 11/6, Ballam 8/3, Moonghy 8/7½. — *Katoen* flaauw en prijzen ⅛ d. lager. — *Zaden.* Calcutta Raap- op levering 63/.— *IJzer.* Schotsch Giet- stil 51/6. — *Olien.* Lijn- flaauw en lager, loco 42/6, Oct./Dec. 40/; Raap- als voren; Cocos- stil, Cochin 53/6; Palm- flaauw; Terpentijn- 100/ a 101/ en 112/; Petroleum in een doen 1/5 a 1/7. — *Talk* vaster; loco 43/6 a 43/9, Maart 43/6, April/Junij 43/6 a 43/9, Junij 44/ a 44/3, Oct./Dec. 46/3.

Graanmarkt met goeden aanvoer van het buitenland. Tarwe en Meel onveranderd in prijs. Gerst flaauw. Erwten en Boonen stil. Goede Haver onveranderd, mindere kwaliteit zeer flaauw. Lijnzaad flaauw. Raapzaad vast. Amerik. Klaverzaad iets lager. De aanvoer bedroeg van 23 tot 26 dezer: Tarwe 17,380 q., Gerst 6010 q., Haver 7530 q., Meel 1430 z. en 32,370 vaatjes.

LIVERPOOL 26 Maart.

Suiker flaauw. Porto Rico 36/3 a 36/9. — *Koffij.* Rio mooi ord. 74/ a 74/6. — *Rijst.* Bengal good middl. wit 13/ a 13/6. — *Lijnzaad*, Bombay 69. — *Raapzaad* d.° 62/9 a 66/. — *Jute* iets hooger; van 2300 b. in veiling werden 900 b. verkocht van £ 25 a 28.17.6; 7200 b. werden zeilende afgedaan.

ANTWERPEN 27 Maart.

Cacao. Guayaquil 33½ c. cons. — *Koffij* vast. — *Granen.* Tarwe stil, doch prijzen onveranderd. Fransche Rogge ƒ 7⅝ entr., Vlaamsche ƒ 7⅞. Zeeuwsche Wintergerst ƒ 6⅞, Bessarabische ƒ 6⅛, Smyrnasche ƒ 6¼. — *Oliezaden* stil. — *Huiden* stil. — *Wol* stil, doch prijzen vast. — *Reuzel.* Amerik. ƒ 23 entr. — *Spek.* Amerik. dr. gez. fr. 82 entr. *Hammen.* Dr. gez. fr. 78. — *Suiker* stil; alleen voor Candij is veel vraag. Er werden 2000 k. voor export betaald.

AVIGNON 25 Maart.

Meekrap met levendige vraag tot vrij vaste prijzen, vooral voor Racin die zeer schaarsch wordt. Men noteert Racin Rosé fr. 30 a 32, Palud fr. 36 a 38, Napels 18 m. fr. 37 a 37½, 30 m. fr. 38½. Gemalen Rosé fr. 41 a 43, Palud fr. 46 a 48.

HAVRE 25 Maart.

Katoen. De verkoopen gisteren bedroegen ruim 1500 b. Heden is de markt stil, doch tot 3 ure werden ca. 900 b. afgedaan. — *Koffij.* Haiti fr. 89 entr. — *Suiker.* Antilles n.° 4 fr. 46½ cons. — *Huiden.* La Plata gedr. fr. 82½ a 87½ voor Ossen- en fr. 77½ voor Koe-. — *Talk.* La Plata fr. 54, N.-Y. fr. 53. — *Zeeptalk* fr. 45. — Amer. *Reuzel* fr. 48 a 51, dito voor fabr. fr. 45. — Amerik. *Klaverzaad* fr. 115. — *Spek.* Gez. Amer. lang fr. 78, kort fr. 85. — *Koper.* Bovenmeer, merk Quiney, fr. 247½.

26 Maart.

Katoen zeer vast; Tinnevelly 190. — Andere artikelen stil.

NEW-YORK 14 Maart.

Katoen, ten gevolge der fluctuatien in de waarde van het Goud was de markt zeer onregelmatig en prijzen verschilden van dag tot dag; de markt sluit flaauw op 85 a 86 c. — *Asschen.* Pot- genoot meerdere vraag, doch de markt sluit flaauw op $ 8.75 a 8.87½. Paarl- nominaal $ 9.75. — *Koffij* is in het begin der week 2 c. gedaald, doch de markt sluit vast en prijzen zijn weder ¾ c. hooger. 1000 b. Rio bedongen 32 a 32½ c., 50 b. Java 39 c. — *Meel* deze week met goede vraag voor Western en State, en prijzen voor low en medium zijn 20 a 30 c. hooger dan ll. Zaturdag. Men noteert State common brand $ 6.90 a 7.25, State extra brand $ 7.35 a 7.50. — *Granen.* Tarwe-prijzen daalden 2 a 4 c.; weinige houders zijn echter genegen daartoe te verkoopen, ord. spring $ 1.52, roode Western $ 1.70 a 1.77, Amber d.° $ 1.75 a 1.80, Amber Jersey $ 1.74 a 1.80. Gerst stil. Haver met goede vraag lager in prijs; Jersey en Pensylvania 72 a 75 c., State en Western 81½ a 82½ c. Rogge bijna onveranderd in prijs. — *Melassen* bijna onveranderd, Cuba Muscovado 36 a 48 c., Porto Rico 55½ a 57, oude New-Orl. 41 a 50 c., nieuwe 48 a 58 c. — *Petroleum* 20 a 21 c. Geraffin. 33 a 36 c. entr. — *Provisien.* Spek stil en prijzen zijn deze week 12½ a 25 c. lager. Men noteert: old mess. $ 14.37½ a 14.50, new $ 16.62½ a 16.75. Vleesch stil, extra mess. 13 a 14. Reuzel sluit vast op 11½ a 12⅝ c. voor eetbare. Talk 12½ a 13⅛ c. — *Rijst* met redelijke vraag. Rangoon 7⅜ a 8⅛, Patna 8⅛ a 8⅞, Carolina 9⅞. — *Suiker*, ca. ⅛ c. hooger sedert ll. Zaturdag. — *Klaverzaad* met goede vraag 9½ a 11¼ c. — *Tabak* stil, de notering blijft onveranderd, ofschoon in enkele gevallen iets lager verkocht werd. — *Vrachten* naar Liverpool, Granen 5½ a 6½ d., Meel 1/6 a 1/9, Katoen ⅛ d., zwaar Goed 20/ a 25/, Vleesch 4/ a 4/6, Spek 2/6 a 3/, Harst 2/, Tabak 30/ a 35/. — *Wissel* op Londen, Bankers Bills 175. Goud 57⅛ premie.

KAAP DE GOEDE HOOP 19 Februarij.

Vergelijkende staten van den in- en uitvoer der Kolonie wijzen eene belangrijke vermeerdering aan in de waarde van *Invoer-Artikelen.* Men noteert Ansjovis 1/6 a 1/8, Blaauwsel 1/ a 5/, Holl. Boter 1/3 a 1/6, dito Sigaren 27/ a 50/, Wollen Dekens 14/ a 25/, Molton dito enkele 2/ a 2/6, dubbele 3/6, roode kelders Jenever 36/, Westph. Ham 1/, Klompen 9 d., Java Koffij 85/ a 90/, Goudsche Kaas 1/ a 1/1, Edam 3/, Compositie Kaarsen 1/ a 1/1, Spermacetie dito 1/ a 1/2, Likeuren 20/, Holl. Pickles 35/, Pek 25/, Paarlgort 30/, Holl. Crushed Suiker 5 a 5¼ d., Candy 12/6 a 13/, Holl. Stijfsel 25/, dito Spek 6 d., Koolteer 16/ a 20/ en Zweedsch 25/.

PORT ELISABETH 14 Februarij.

Sedert ons laatste berigt was de handel flaauw. Men noteert voor *Wol* puike gew. 1/3 a 1/5, ongew. 8½ a 9⅞ d., gemeene gew. 9 a 11 d., ongew. 6 a 7 d. — *Schapenvellen* lange Wol 2/6 a 2/9, 2de kwal. 1/9 a 2/, korte Wol 1/ a 1/6. — *Huiden*, gedr. 6/, d.° gez. 3 d. — *Talk* 6½ a 6⅞ d. — *Ivoor* 4/ a 4/6. — *Horens* 2½ a 4½ d. — *Haar*, Angora 1/6. — *Vrachten* naar Londen, Wol vette ¾ d., gew. ⅝ d. a 1/, Vellen £ 8.8 a 9.9, Horens 35/, Huiden 35/. — *Wissel* met belangrijke omzettingen. Schatkistbiljetten en Handelspapier 30 d. z. ½ % premie. 60 d. z. pari, 90 d. z. ½ % disc.

HONG-KONG 14 Februarij.

W. Pustau & Co.

Producten met geringen handel. Voor Cassia Lignea was eenige vraag tot $ 15.25. Cassia Flores bedong $ 44 a 45. Cassiaolie $ 195 a 192. Steranijs $ 20½ a 21½. Galnoten $ 3. — *Rijst* stil, doch prijzen onveranderd, Soerabaija $ 2.30 a 2.40. — *Vrachten* naar Londen £ 3:12.6 a 3.15. — *Wissel* op Londen 6/m. Bankbill 4/8½ a 4/8¾, part. 4/9¼ a 4/9½, Indirect Papier 4/9⅞.

SHANGHAE 8 Februarij.

De handel was hier zeer stil, waartoe ook de Chineesche feesten het hare bijdroegen.

INVOER-ARTIKELEN stil en prijzen nominaal.

UITVOER-ARTIKELEN. *Thee* flaauw; zwarte is ongeveer als voren genoteerd, doch groene is 1 a 2 tls. lager. Voor 1530 k. Hohows en Ningchows betaalde men tls. 20 a 21. De totale uitvoer naar Engeland bedroeg van groene 8½ millioen ℔ en van zwarte 29½ millioen ℔. — *Zijde* ongeveer 5 taels lager. Men noteert: Tsatlee n.° 3 tls. 435 a 445, n.° 4 tls. 405 a 415, n.° 5 tls. 385 a 400. Taysaam n.° 1 tls. 430 a 440, n.° 2 tls. 380 a 400, n.° 3 tls. 340 a 360, n.° 4 tls. 300 a 320, n.° 5 tls. 270 a 290, Yunfaa n.° 3 en 4 tls. 380 a 400. — *Vrachten* stil. — *Wissel* op Londen hooger; Bank 6/m. zigt 6/2½ a 6/2¾, cred. 6/3 a 6/3½, met documenten 6/3½, Mexic. Dollars 77 c.

CANTON 14 Februarij.

INVOER-ARTIKELEN hooger gehouden ten gevolge waarvan er weinig is omgezet. Voor *Manufacturen* is echter eenige vraag; ruwe Shirting bedongen 5¼ a 7½ $ 3.50, witte 54 a 58 dr. $ 2.75 a 3.75, T Cloth 32 inch. $ 2.35 a 2.55, 36 inch. $ 3.15 a 3.50; men noteert Holl. Camlets $ 24 a 27.

UITVOER-ARTIKELEN. *Zijde* bijna opgeruimd; den kleinen voorraad houdt men als volgt: Lunkong n.° 1 $ 4.50, n.° 2 $ 440, Gowkong n.° 3 $ 415, Cumchock n.° 1 $ 480 a 490, n.° n $ 440. — *Thee* met goeden handel; Men betaalde voor Honam en Oopack tls. 21 a 31, Canton packed Refined tls. 16 a 18, Oolong en Ning Yong tls. 20 a 23, Flowery Pecco tls. 50 a 70, Plain Orange Pecco tls. 18 a 27, County Greens tls. 37 a 42, Canton Taysaam tls. 17 a 23, Scented Orange Pecco tls. 18 a 31, Scented Caper tls. 13 a 25, Gunpowder en Imperial tls. 16 a 20, Young Hyson tls. 19. — *Droogerijen.* Cassia Lignea $ 17, Cassia Flores $ 44 a 49, Cassia Olie $ 205, Anijsolie $ 145, Galnoten $ 12 a 15, Rhabarber $ 50 a 55, Vermillioen $ 39 a 39½. — *Vrachten* naar Londen £ 4.

AMOY 2 Februarij.

Thee. De omzet bedroeg 480/2 k. Oolong tot $ 18 voor fair Cargo en $ 28 voor puike kwal. 869½ k. Plain Caper meest zeer ord. kwal. $ 7.10 a 7.50 en 530/2 k. Congo a $ 15.

MANILLA 8 Februarij.

Hennep iets beter in prijs: Romblon r. 4.65, Sorsogan $ 4.75. Current $ 4.50. — *Suiker* flaauw; Current $ 4.38, Pangasima $ 3.72, Iloila $ 3.06, Zebu $ 2.75 a 2.88. — *Rijst* $ 1.56 a 1.88. — *Huiden.* Koe- $ 10.50; Buffel- $ 3.75. — *Sapanhout* $ 1.13 a 1.56. — *Wissel* op Londen 6/m. zigt 4/7.

SINGAPORE 21 Februarij.

INVOER-ARTIKELEN flaauw en zoo lang de Chineesche feesten aanhouden is weinig verbetering te verwachten.

UITVOER-ARTIKELEN stil, vooral door gebrek aan schepen naar Engeland. Men noteert: *Cassia Lignea* met weinig voorraad $ 17. — *Kamfer* $ 29. — *Nagelen* $ 8½ a 9. — *Koffij* zonder aanvoer; Bonthyn $ 15½, Bugis $ 14½, Bally $ 12½, Campar $ 11½. — *Cubeben* met geringen omzet $ 24. — *Cutch* nom. $ 4½. — *Gom Damar* schaarsch; middelbare kwaliteit $ 7 a 7½. — *Gutta Percha.* Puike kwal. $ 48, infer. $ 20 a 25. — *Huiden.* Siam Buffel- $ 7 a 7½, Tringana $ 8; Koe- met veel vraag $ 12 a 13. — *Horens.* Buffel- zonder voorraad, nom. $ 7½. — *Gom Elastiek.* Goede kwal. $ 34½. — *Foelie* flaauw $ 24 a 26. — *Nootmuscaat* met weinig vraag $ 34 a 36. — *Peper.* Zwarte $ 5.65, witte Rhio $ 9 a 9½, Singapore $ 10 a 10½. — *Rijst* lager; Siam witte $ 90, Cargo $ 73 a 74, infer. $ 66 a 68. — *Rotting.* Straits $ 1.80 a 2.50. — *Hout.* Sandel- bijna zonder voorraad $ 2.90; Sapan-, goede kwal. $ 1.85. — *Sagomeel* $ 2.10 a 2.20; Paarl- vast $ 2.55 a 2.70. — *Tin.* Malacca $ 27.50. Yunk Ceylon $ 26½. — *Vrachten* naar Liverpool zwaar goed £ 3.10/, ligt goed £ 4. De Vincentius de Paula bedong voor Rijst 35 c. naar Samarang of 42½ c. naar Soerabaija. De Loopuit heeft nog geen vracht aangenomen. — *Wissel* op Londen bij de Bank 4/9⅞, part. pap. 4/10¼ a 4/10½.

PENANG 23 Februarij.

INVOER-ARTIKELEN stil ten gevolge der Chineesche feesten.

UITVOER-ARTIKELEN algemeen lager. *Tin.* Junk Ceylon originele blokken $ 25.50 a 25.60 — *Peper* lager; Westkust $ 5.27½ a 5.20, Trang $ 5.35, Oostkust $ 5. — *Gom Elastiek* $ 34 a 32¾. — *Huiden.* Buffel- $ 6; Koe- $ 10 a 10½. — *Gutta Percha* $ 46. — *Buffelhorens* $ 7.40. — *Rotting* $ 2⅞ a 3, Common $ 2½. — *Rijst* flaauw; Common Cargo $ 55, Clean Cargo $ 73, Witte $ 85 a 90. — *Vrachten* naar Londen Tin £ 3.7.6 a 3.10/, Peper £ 3.15 a 4.5/, gemeten goederen £ 4.10/. — *Wissel* hooger; part. pap. 4/11, Bank 4/10⅞.

AKYAB 15 Februarij.

Rijst met goeden aanvoer van Larong die rs. 31 a 33 bedingt. Ook Necransie begint ter markt te komen, en geniet goede vraag; men betaalde r. 37 a 38, doch men verwacht dat de prijzen wel iets zullen dalen, zoodra de aanvoer grooter wordt, daar dezelve door de koopers opgedreven zijn, hetwelk ook ten gevolge gehad heeft dat de Rijst minder goed wordt schoon gemaakt, enkele partijtjes bevatten zelfs 40 pct. Paddy. De notering is heden r. 35 a 37. De Rijst is dit jaar zeer zwaar en woog tot 28½ ℔ per mandje; die partij bevatte echter slechts 15 pct. Paddy. — *Vrachten* naar Falmouth en Engeland £ 4. 2. 6.

FERNAMBUCQ 2 Maart.

Sedert ons laatste berigt van 13 dezer ging er veel om, ten gevolge der menigvuldige gearriveerde schepen, vooral werden belangrijke partijen *Suiker* verkocht, niettegenstaande de ongunstige berigten uit Europa en prijzen zijn zeer vast, voor de bruine soorten zelfs met neiging tot vooruitgang. De aanvoeren uit het binnenland blijven ca. 4000 b. per dag bedragen, doch de voorraad zal spoedig uitgeput zijn. Men noteert: witte n.° 1 a 2 3300 a 3400 r., n.° 3 sup. 3100 a 3200 r., n.° 3 reg. 2800 a 2900 r., n.° 4 2600 a 2700 r.; Samenos 2500 r.; Muscovados, blond 2000 a 2100 r., bruin 1900 a 1950 r., infer. dito 1700 a 1800 r. Te Paraibo en Rio-Grande ging nog niets om. Te Maceio werd een partijtje verkocht tot 1800 r. aan boord. — *Katoen.* Fernambuck 18.500 a 1900 r. aan wal. Paraibo 19 800 a 20.000 r. aan boord. Maceio 18.500 a 19.000 r. aan boord, in de laatste dagen ging er niets in om. — *Huiden.* Dr. gez. flaauw 165 a 170 r. — *Vrachten* flaauw: Liverpool ⅜ a ½ d. en 30/, Kanaal nominaal 45/ a 50/. Er zijn vrij veel schepen. — *Wissel* flaauw; Londen 28 d., Parijs 90 d. zigt 340 a 345.

Weerkundige Waarnemingen op 28 Maart 1863. — 9 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 11. 3	N.W.	veel wind.	+ 11. 1	zwaar.	—
Groningen......	— 6. 1	W.	15	+ 7. 6	—	—
Helder.........	— 4. 7	W.	19	+ 8. 5	—	—
Yarmouth	—	N.W.	friss. bries.	—	bewolkt.	—
Vlissingen	— 0. 9	W.	13	+ 8. 0	—	—
Maastricht......	756. 1	W.	3	+ 7. 8	—	—
Portsmouth	+ 6. 0	W.N.W.	—	—	schoon.	hoog.
Plymouth	+ 8. 0	N.W.	stijve bries.	+ 10. 5	betrokken.	ruw.
Havre	+ 8. 3	W.N.W.	15	+ 6. 7	„	„
Parijs	+ 4. 7	W.	15	+ 7. 2	„	—
Brest	+ 10. 1	N.W.	5	+ 9. 3	zwaar bewolkt.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 6. 1 G; generaal idem Ha 17. 4 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
28 mrt. *Leveret*, Carwell, Pentewan
Elizabeth, Oliver, Newc.
(beiden opgez. n. Dordt)
Vertrokken.
Sara (st.), Londen
Atlantic, Tarras, Helvoet
(W. N. W.—W.)

Hellevoet *Aangek.*
28 maart *Olive Branch*, Delahoyde, St. Malo
Japhet, Giquel, d.°
Balmoral (st.), Cardiff
Eagle, Garwood, Ipswich
Elizabeth & Mary, M'Laren, Boness
Atlantic, Tarras, Brouw.
Vertrokken.
Albatross (st.), Liverpool
Magnet (st.), Londen
Adm. Cator (s), Hartlep.
Lord Raglan (st.), Newc.
Volunteer (st.), Leith
Louise (st.), Grangem.
(is onder Goereehaven geankerd)
(W. N. W.—W.)

Brielle (W. t. N.) *Vertr.*
28 mrt. *Cologne* (s), Londen
Seagull (st.), Hull
Ocean Queen (st.), d.°
De *Houthandel*, kapit. de Vos, is binnendoor van Maassluis op dezereede gekomen.

Texel *Aangekomen*
27 mrt. *Jonge Herman*, Boiten, Londen
Anna Digna, Ouman, Banjoewangie
(vertr. 9 dec.)
Amphitrite, Gjersöe. Frederikstad
Soeblomsten, Petersen, d.°
Navigator, Kaas, d.°
Amsterdam Packet, Thiis, Osterrisoer
Vertrokken.
28 *Lion* (st.), Londen
(N.W.—W.)

Vlie *Vertrokken*
26 mrt. *Alberdina*, Wolkammer, Koningsb.
Janus, Sörensen, Tonsb.
Stoomvaart (s), Hamburg
Abram, Höfelmann, avontuur
Nestor, Hemmes, d.°

Oostmahorn *Vertr.*
26 mrt. *Karsina*, Waterborg, Dantzig
Frouwke, Heins, d.°

Zierikzee *Aangek.*
26 maart *Alma*, Bowbyes, Newcastle

—o—

Hong Kong *In lading*
14 febr. *Cornelia Mathilda*, Korteland, Batavia
Arlequin, Singer, Japan

Macao *Aangekomen*
5 feb. *Bosphorus*, Kruisinga, Hong Kong

Amoy *Aangekomen*
31 jan. *Jacqueline & Elise*, Krukkenberg, Shanghae

Shanghae *Aangek.*
27 jan. *v. d. Palm*, v. Katwijk, Newcastle
1 febr. *Pegasus*, Mannoury, Taiwan
5 *D. T. Visser*, v. d. Linden, Hong Kong
Malvine, Hoogerwerf, Japan
Vertrokken.
28 jan. *Martha Theresia*, Visser, Japan
30 *Generaal Michiels*, de Wilde, d.°
Gouvern. v. Swieten, van Boven Fagg, Swatow
In lading.
6 febr. *Jacob & Anna*, Bonger, Japan

Batavia *Vertrokken*
14 feb. *Petronella Catharina*, v. d. Veen, Samarang

Anjer *Gepasseerd*
10 feb. *Nederland*, Hoekstra, Batavia n. Amsterdam

Samarang *Aangek.*
26 jan. *Maria Christina*, Voss, Batavia
D. F. Weber Sr., Leese, Cheribon
(vertrok 3 feb. n. Soerab.)
3 febr. *Triton*, Kraeft, Bat.
4 *Wodan*, Schuldt, Amoy

Singapore *Aangek.*
11 febr. *Amazone*, Kramer, Amoy
(vertr. 20 n. Batavia)
19 *H. Vincentius v. Paulo*, v. d. Bolck, Samarang
20 *Loopuyt*, v. d. Hidde, Schiedam
Vertrokken.
14 *Henriette Louise*, Meijerdirks, Shanghae

Akyab *Aangekomen*
7 febr. *Minister Pahud*, Kievyt, Batavia
13 *Cath. Joh. Henriette*, Tönjes, Soerabaija

Kaap de G. Hoop
Tafelbaai *Aangek.*
9 febr. *Wildeman*, Driest, Amsterdam
Vertrokken.
1 febr. *Hugo Grotius*, Vogelesang, (v. Java) Rotterdam

St. Helena *Gepass.*
3 febr. *Batavier*, Pfeiffer, Batavia n. Nederl.

Ascension *Gepass.*
24 febr. *Schelde*, Hoffman, Padang n. Amst.

Buenos-Ayres *In lad.*
14 febr. *Elisabeth Maria*, Flens, Antwerpen

Monte-Video *Aangek.*
7 febr. *Tjadda Gesina*, Staal, Hamburg
In lading.
15 *Doesborg*, Spaanderman, Antwerpen

Paysandu *Aangek.*
br. 13 febr. *Alida*, Kierit, Buenos-Ayres

Rio-Grande *Aangek.*
17 jan. *Neptunus*, Ringeling, Cardiff

Rio-Janeiro *Aangek.*
9 febr. *Fortuna*, Mink, Cadix
13 Z. M. st. *Djambi*, k. v. Rees, Texel
(vertrok 20 n. Batavia)
21 *Professor Suringar*, Kuiper, Liverpool

Bahia *Aangekomen*
26 feb. *Comp. Goede Trouw*, de Vries, Londen

New-York *In lading*
14 maart *Baltimore*, Meijer, Rotterdam
Lucy & Paul, Sachs, d.°
Mary Jane, Budde, d.°
Miverva, Hansen, d.°
Iduna, Vanselow, d.°

Konstantinop. *Vertr.*
12 maart *Zeeploeg*, Luder, den Donau

Bordeaux *Aangek.*
25 mrt. *Bordeaux* (s), Rott.

St. Malo *Vertrokken*
23 mrt. *Samuel*, Perroquin, Rotterdam

Paimboeuf *Vertr.*
24 mrt. *Jeune Gustave*, Brodu, Rotterdam
Quatre Frères & Marie, Pouvreau, d.°

St. Nazaire *Vertr.*
24 mrt. *Afina Agatha*, de Boer, Lubeck

Redon *Vertrokken*
20 mrt. *Bon Père*, Maheo, Rotterdam

Limerick *Aangek.*
25 mrt. *Elisabeth*, Bijl, Venetië

Ballina *Aangekomen*
24 mrt. *Presto*, Venetië

Liverpool *Aangek.*
25 mrt. *Pelican* (s), Rott.

Deal *Gepasseerd*
25 maart *Texel*, Hubert, Amst. n. New-York
... *Fortuna*, Hoogerwerf, Vlaard. n. Lissabon
Anna, Hubert, Rotterdam n. Quimper

Londen *In lading*
27 mrt. *Twee Vrienden*, Ruige, Koningsb.

Grimsby *Vertrokken*
26 mrt. *Wilh. Petronella*, Scholtens, Koningsb.

Stockton *Aangekomen*
20 mrt. *Zeelust*, Holvast, Kampen

Sunderland *Aangek.*
25 mrt. *Gezina Wilhelmina*, Dokman, Amsterd.

Shields *Aangekomen*
26 mrt. *Jonge Rieka*, Klein, Harlingen
Gezina Elsina, Deen, Whitby

Newcastle *In lading*
25 mrt. *Hermanna Hendrika*, Pluktje, St. Petersb.
Argo, Lohman, d.°
Zwerver, Ates, Fredriksv.
Jantina, ten Cate, Amst.
Alida, Veen, Elseneur

Charlestown *Aang.*
25 maart *Redite*, Hoveling, Leith

Antwerpen *Vertr.*
27 mrt. *Jantina*, Vos, Memel

Hamburg *Aangek.*
26 mrt. *Vrouw Geertruida*, Heijenga, Londen
Catharina Ricardi, Meijer, d.°
27 *Agatha Ebelina*, Hoekstra, d.°
Vertrokken.
26 *Catharina*, Drok, Koningsbergen

Altona *Aangekomen*
26 mrt. *Drie Gebroeders*, Albers, Amsterdam

Gluckstadt *Aangek.*
26 mrt. *Anna*, Veldkamp, Steenwijk

Cuxhaven *Aangek.*
27 mrt. *Metis*, Nickelsen, Rotterdam
Stoomvaart (st.), Amst.

Stralsund *Vertr.*
24 mrt. *Gotthilf*, Kraeft, Holland

Wolgast *Aangekomen*
25 mrt. *Jacoba Gezina*, de Vries, Bremen

Stettin *Aangekomen*
25 mrt. *Elsina*, Nanninga, Girgenti

Swinemunde *Aang.*
25 mrt. *Jantje Nanninga*, Meihuizen, Rott.

Dantzig *Aangekomen*
25 mrt. *Drie Gezusters*, Pluktje, Groningen

Pillau *Aangekomen*
24 mrt. *Wiecherdina*, van Dijken, Gloucester
Jonge Gerriet, Hazewinkel, Bremen
25 *Cycloop* (st.), Amsterd.

Christiania *Uitgekl.*
17 mrt. *Fortuna*, Andersen, Amsterdam

Kopenhagen *Aangek.*
24 mrt. *Min. v. Schleinitz*, Scherlau, Swinemunde n. Schiedam
25 *de Unie*, Posta, Memel n. Leith
Broedertrouw, de Groot, Triest n. St. Petersb.
(wacht ijsberigten)

Elseneur *Aangek.*
25 mrt. *Prudence*, Buining, Zwolle n. Dantzig
Mettje Schönfeld, v. Dijk, Amsterdam n. d.°
Gepasseerd.
25 *Anna Elisabeth*, Schuur, naar de Oostzee
Christina, Staal, Harlingen n. Windau
Niessina Schuringa, Stroobos, Amst. naar Dantzig
Stad Genemuiden, Dekker, Zwolle n. d.°

Rendsburg *Gepass.*
24 m. *Pietronella*, de Vries, Amsterd. n. Dantzig

—o—

Brielle 28 maart. De uitgaande Lubecker schoener *Alexander*, k. Schmill, is heden nacht door stormweder en doorgaan zijner beide ankers aan den grond geraakt, doch met behulp eener ijssloep vlot gekomen.

Amsterdam 28 mrt. Het schip *Elisabeth*, kapit. Niewoldt, van Suriname herwaarts, is gisteren, met verlies van zeilen, kluiverboom en van anker en ketting te Plymouth binnengeloopen.

Ringkiöbing 23 mrt. Het schip *Martha*, kapit. Haschenburger, van Amst. naar Stettin, alhier in de nabijheid gestrand (bevor. gemeld), had, toen de kapitein het verliet, 3½ voeten water in het ruim; 2 man der equipage waren aan boord gebleven.

New-York 14 maart. Het van Liverpool alhier gearriveerde schip *Isaac Webb* is den 12 dezer, 18 mijlen Z. O. aan de Highlands, in aanzeiling gekomen met de Mecklenburger bark *Torquato Tasso*, kpt. Bradhering, van New-York naar Rotterdam, en heeft daardoor scheg, galjoen en kluiverboom verloren. De schade van de bark is niet bekend, dewijl men haar spoedig uit het oog verloor. Twee man van de *Torquato Tasso* zijn op de *Isaac Webb* overgesprongen.

Singapore 21 febr. Kapitein H. Wijtenhorst, voerende de Ned. bark *Davo*, v. hier n. Shanghae, bij Macassar gestrand (bev. gemeld), heeft aldaar eene stoomboot tot assistentie bekomen, maar had weinig hoop dat het schip afgebragt zou worden.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
27 mrt. *Eaglet*, Robinson, Gibraltar
Index, Long, Londen
Catharina Cornelia, de Jonge, Heppens

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 29 mrt.: 1ste getijde 11 ure 14 min.; 2de get. 11 ure 38 min.; — 30 mrt.: 1ste get. 12 ure 24 min.; 2de get. 12 ure 48 min.

Arnhem. Waterhoogte 28 mrt. 1.90 el. (gev. 14 d.)

Keulen. Rijnhoogte 28 maart 7 v. 10½ d. Rijnl. (gevallen 5½ duim).

Kaap de Goede Hoop 19 februarij. Het Ned. Rijks stoomschip *Soembing*, komm. luit. ter zee 1ste kl. J. N. Slegt, van Batavia naar Nederland, heeft den 31 januarij ll. deze haven verlaten.

— Al de passagiers van de *Wildeman*, kapit. Driest, den 8 dezer alhier gearriveerd, waren in welstand, en zeer tevreden met de behandeling, van den kapitein op de reis ondervonden. Men is druk bezig de lading te lossen, om vervolgens de reis naar Algoabaai, Natal en welligt Batavia voort te zetten.

— In Simonsbaai is thans geen ander schip dan de *Trijntje Fenna*, kapit. Abbink, van Batavia naar Rotterdam, dat op de sleephelling ligt; het zou morgen afloopen en spoedig de reis voortzetten.

— Uit Mosselbaai wordt berigt dat het Ned. schip *Concordia*, kapit. van Zanten, met eene lading koloniale producten, ter waarde van £ 12,000, den 31sten ll. naar Londen vertrokken is. Dit was de eerste directe verzending uit die haven, daar de kooplieden meestal via Tafelbaai scheepten.

Cargalijsten.

Amsterdam.

BAHIA, Ravenswheel, Beagle. — 1964 p. Tabak, Order.

BAHIA 28 Februarij.

Suiker. Sedert de aankomst der laatste mail is er minder handel, koopers willen de oude prijzen niet meer betalen, terwijl verkoopers niet lager loslaten. Slechts eenige partijtjes Moscovados werden tot 1 $ 550 a 1 $ 600 afgedaan. — *Koffij.* Door de hooge vraagprijzen en kleinen voorraad ging er bijna niets om. — *Cacao* onveranderd. — *Katoen* lager, door de minder gunstige berigten uit Europa. Men betaalde laatstelijk 18 $ 000. — *Huiden* onveranderd. — *Tafia* hooger op 65 $ 000. — *Tabak* in bladen stil, 2a 4 $ 450, prima 5 $ 250, patent en super. 6 $ 250. De meeste koopers willen echter die prijzen niet besteden. — *Vrachten.* Kanaal 50/ a 60/, Engeland direct 45/, Hamb. en Bremen 55/ a 60/. — *Wissel* op Londen 27½ a 28 d., Parijs nomin. 345 a 350 r.

RIO-JANEIRO 24 Februarij.

Koffij. De markt is voortdurend zeer vast en prijzen wel zoo hoog; ook ging er vrij veel om ten gevolge van de gunstige opinie in Europa. De verkoopen bedroegen 64,800 b., waarvan 32,300 b. voor het Kanaal en het Noorden van Europa. Men betaalde voor superior 7580 a 7700 r., good first 7200 a 7300 r., regulars 6900 a 7000 r. De voorraad bedraagt niet meer dan 75,000 b. en de toevoer is niet groot wanneer men het schoone weder in aanmerking neemt. Men berekent dat de nieuwe oogst in April ter markt zal komen, doch de aanvoer zal tegen dien tijd nog niet groot zijn. — *Vrachten.* Men noteert naar het Kanaal om orders 52/6 a 60/, Middell. Zee 50/ a 55/, Havre fr. 60. — *Wissel* op Londen 27¼ a 27½, Parijs 350 a 354 r.

BUENOS-AYRES 13 Februarij.

UITVOER-ARTIKELEN. Gedr. *Huiden* stil ten gevolge der ongunstige berigten van de plaatsen van cons.; voor Noordelijk Europa ging er niets om. Men noteert voor Duitschland Campo ½ Ossen- en ½ Koe- r. 44, Mataderos Ossen- r. 43 a 44, dito Koe- r. 39; van de daarvoor geschikte soorten bedraagt de voorraad 21,000 stuks. Gezouten. De Saladeros werken niet veel; de verkoopen bedragen 29,000 stuks; 2600 a 41 r., 5000 a 40½, 600 a 41, 5000 a 39, 10,300 a 39½ en 400 Koe- a 34 r. De voorraad bedraagt slechts 2500 st. Men noteert Ossen- op levering 39½, Koe- 34 en gez. Paarden- 14 a ½ r. — *Talk* 14½ r., zonder voorr. — *Wol* met geringen omzet. De voorr. bedraagt 400,000 arr. Men noteert: Vette Merinos en puike 1a $ 88 a 105, goede 1a $ 80 a 88, 2a $ 70 a 80, 3a $ 65 a 72, gemengde partij $ 58 a 65, Creoolsche en Mestizonne $ 45 a 60, Lams- $ 50 a 70. — *Paardenhaar.* Goed gemengd Zuider $ 100 a 105, Noorder $ 85 a 90. — *Horens.* Ossen- 700 $, Koe- 300 a 350 $. *Beenderen en Beenzwart* 11 pat.

INVOER-ARTIKELEN lager. *Rijst.* O.-I. 8 a 9 r. — *Jenever,* Holl. stil, kelders 58 $, op fust 48 pat. — *Kaas.* Holl. 22 $. — *Vensterglas* 4½ pat. — *Kaarsen.* Stearine 1½ r. of 5½ $. — *Zink* in bladen 190 $. — *Vrachten* iets minder vast; n. Engel. gedr. Huiden 100/, gez. 50/, Talk in v. 50/ a 55/, in k. 50/, Balen 45/ a 50/ met 5 %. Er zijn verscheidene schepen gearriveerd. — *Wissel* lager; Londen werd zelfs tot 68/ gedaan, doch men noteert nu 69/ a 70/; Parijs 87½ a 88½ fr.; Oncia 419 a 424 $.

MONTE-VIDEO 16 Februarij.

INVOER-ARTIKELEN zeer stil ten gevolge van de diverse fluctuatien in Oncias. Onderstaande prijzen zijn berekend in nieuwe muntspecie en entr. Stearine *Kaarsen* $ 200. — *Jenever.* Hamb. met goeden voorraad zonder vraag op $ 150 per Dame Jeanne van 3 gall. — *Rijst.* O.-Ind. schaarsch, goede kwal. gevraagd en $ 1.100 a 1.200. — *Suiker.* Geraff. met veel voorraad en weinig koopers, goede kwal. niet boven $ 2160 te noteren.

UITVOER-ARTIKELEN. (Prijzen zijn genoteerd in nieuwe muntspecie met inbegrip der uitgaande regten.) De omzet was gering, zoo door gebrek aan geld als ten gevolge der meerder gunstige berigten uit Europa. — *Huiden,* Gez. Ossen- en Koe- flaauw; voor Ossen- betaalde men op levering $ 5.800 a 5.700; Koe- zonder vraag; onze Saladeros werken zeer weinig; gedr. insgelijks stil; de soorten voor Duitschland geschikt ontbraken; voor Noord-Amerik. betaalde men $ 5.200 a 4.400, voor de Middel. Zee $ 5.600 a 4.400; gez. Paarden- $ 1.500. — *Wol* minder vast, vooral de puike soorten; vette $ 4.400 a 3.500, Creoolsch gew. $ 3.600. — *Paardenhaar* met goede vraag $ 14.800 a 15.600. — *Talk* lager op $ 1.70. — *Ossenhorens* $ 32 a 36. — *Vrachten* naar Antwerpen gez. Huiden en Balen 50/, gedr. 100/ en 5 pc. naar Engeland om orders, gez. Huiden en Talk 60/, Balen 45/ en 5 pc. Vasteland. 10 pc. verhooging. — *Wissel* hooger: Londen 53¾ a 54½ per nieuwe $, Parijs fr. 85½ a 86½ per Oncia.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, zacht en kalm, in hoogen ouderdom, JOHANNES SEEPERS *Senior,* in leven *gepensioneerd 1ste Boekhouder bij 's Rijks Entrepôt,* in gezegende nagedachtenis bij zijne Kinderen en KleinKinderen.

Rotterdam Uit aller naam,
26 Maart 1863. JOHs SEEPERS.

Familie, Vrienden en Betrekkingen gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ons betoond bij het afsterven van onze geliefde Schoondochter J. Mr. C. MEES, geboren VAN STOLK, betuigen wij, ook uit naam van onze Kinderen, welmeenenden dank.

R. A. MEES.
Rotterdam M. A. MEES,
27 Maart 1863. geb. VAN MARKEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van ons jongste Zoontje CHARLES MATTHIEU, betuigen wij onzen hartelijken dank.

JOOST VAN VOLLENHOVEN.
C. M. VAN VOLLENHOVEN,
ROCHUSSEN.

Rotterdam 28 Maart 1863.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming in de ziekte en bij het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon ADRIAAN REINIER, betuigen wij langs dezen weg onzen opregten dank.

Rotterdam G. H. ESHUYS.
28 Maart 1863. G. A. FREEM.

TERUGBETALING. SPAARBANK.

De **Zitting** van **Terugbetaling** op Vrijdag den 3 April aanstaande, invallende op Goeden Vrijdag, zal plaats hebben

Donderdag te voren.

ROTTERDAMSCHE

Burger Zangschool.

Ouders of Voogden, die alsnog hunne Kinderen of Pupillen willen doen deelnemen aan den **Nieuwen CURSUS**, die met 15 April aanstaande begint, worden verzocht die te willen opgeven vóór of den 11 April eerstkomende, bij eenen der Ondergeteekenden.

F. H. GÖRLITZ, *President.*
W. STOK, *Secretaris.*
H. D. SPOELDER, *Directeur.*

Koninklijke Nederlandsche MAATSCHAPPIJ *tot Aanmoediging van den Tuinbouw.*

24ste TENTOONSTELLING

VAN

Bloemen, Planten, Vruchten, Tuinsieraden, enz.,

te ROTTERDAM, in de Bovenzalen der **Societeit HARMONIE** (Ingang Vest), op den **29, 30 en 31 Maart 1863.**

Opening voor het Publiek,

op **HEDEN Zondag 29 Maart,** des middags ten **12** ure. De Toegang wordt verleend heden tot 4 ure namiddags, tegen betaling van **50 Cents;** na 4 ure en op MAANDAG en DINGSDAG 30 en 31 Maart, van des morgens 10 tot des avonds 5 ure, tegen betaling van **25 Cents,** telkens voor elken Persoon.

De **Naamlijst** van alle ingezonden Voorwerpen met het **Proces-Verbaal der Beoordeeling** is aan het Bureau voor 10 Cents verkrijgbaar.

Namens het Bestuur,
de Secretaris der Maatschappij,
Dr. N. W. P. RAUWENHOFF.

De ROTTERDAMSCHE SUB-COMMISSIE voor de **Tentoonstelling van Oudheden,** te houden te DELFT, in Julij en Augustus aanstaande, noodigt de Ingezetenen dezer Gemeente en der omliggende Dorpen uit tot

Inzending van Voorwerpen,

die, hetzij om hunne Oudheid, Zeldzaamheid of kunstige Bewerking, hetzij om hunne betrekking tot beroemde Personen en merkwaardige Gebeurtenissen of als bijdragen tot de kennis der Gebruiken en Leefwijze van vroegere tijden belangrijk zijn.

De Secretaris belast zich met de Ontvangst, Beschrijving en Verzending der Voorwerpen, voor welke de meeste zorg zal worden gedragen, terwijl het der Commissie aangenaam zal zijn ten spoedigste te mogen vernemen wat zij te wachten heeft, ten einde de Hoofd-Commissie in staat te stellen de Catalogus in tijds gereed te kunnen maken.

Rotterdam 26 Maart 1863.

J. J. REUCHLIN, *Voorzitter.*
Mr. A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.
D. VIS BLOKHUYZEN.
Mr. J. VAN STOLK.
Mr. H. A. A. VAN BERCKEL.
A. J. LAMME.
J. H. SCHEFFER, *Secretaris.*

Openbare Vergadering

der **Commissie ter bevordering van het Onderzoek naar de Verschijnselen op den Oceaan,** op Maandag den 30 Maart 1863, des avonds ten 8 ure, in het Gebouw der K. N. Y. C.

Spreker: de Heer **D. C. RIETBERGEN,** *Directeur van het Zeemanshuis en Lid der Commissie.*

(Toegang vrij.)

JOOST VAN VOLLENHOVEN, *Voorz.*
J. P. A. FRANÇOIS, *Lid en Secr.*

ATTENTIE!

Hoe heet het Laatst gekozen Lid der Staten-Generaal?!

Sedert het kluchtige Leading-artikel van Zondag 15 Maart, in de N. R. Courant, meenden wij voor goed te kunnen aannemen, dat ZEd. heette:

W. A. VIRULY VERBRUGGE,

de zaak van den Bedrieger omtrent het uitstrooijen van briefjes schijnt vergeten, ten minste die bedrieger wordt wel ondersteld, doch is niet bewezen! behalve de verzekering van den Heer MOSCOVITER en zijne twee achtingswaardige Vrienden was er buiten de Redactie der Nieuwe Rotterdamsche Courant niets van bekend.

Door haar Nommer 87 van 28 Maart, 1ste kolom, regel 39, zijn wij door de Nieuwe Rotterdamsche Courant weder in het duister, daar noemt de Redactie ZEd. **VIRULY VERBRUGGEN.**

Burgers van Rotterdam, **Die N** kan nog veel bevatten!

Hoe heet de man?

Wie is de BEDRIEGER?

De Heeren HOPE & Co. berigten, dat de van hunnentwege *GESTEMPELDE COUPONS* der zesde Russische 5 pCts. Leening, vervallende 1 April 1863, van dien dag af tot 1° Junij 1863, ten Kantore van de *Associatie-Cassa* zullen worden betaald.

Amsterdam 25 Maart 1863.

Ligt in Lading

NAAR

SINGAPORE

EN

HONGKONG,

het extra snelzeilend gekoperd Nederl. BARKSCHIP

Gebroeders Houtman,

Kapit: G. C. H. WITHOFF,

SLUIT 31 DEZER.

Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co. en VLIERBOOM & SUERMONDT.

Rotterdam en Hull.

STOOMBOOTDIENST

voor Passagiers en Goederen.

Het Engelsch Stoomschroefschip ***SEA HORSE,*** Kapitein JOHN CROSS, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag den 1 April,** des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*

LEVERANCIER VAN H. M. DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, **Hoogstraat, 8—18,** schuins tegenover het Stadhuis.

FABRIEK en MAGAZIJN VAN ALLE SOORTEN VAN ZOMER ZIJDEN DAMESHOEDEN, LINTEN en BLOEMEN.

Wasschen en Vermaken tot civielen Prijs.

Aan mijne geëerde Begunstigers wordt berigt dat de **MODELLEN** van HEDEN af **te zien** zijn.

J. MATHOT.

ALLAN & Co.,

TAPIJT-MAGAZIJN,

hebben ontvangen hunne Nieuwe Collectie

BRUSSELS, VELVET, TAPESTRY, SCHOTS, THREEPLY, DRUGGET en GONJEN

TAPIJTEN,

welke door hunne Superieure kwaliteiten en bijzonder rijke Dessins alle aanbeveling verdienen.

Ook munt uit hunne keuze in:

COTELINES, RIPS, DAMASTEN, TRAVERS EN RAYÉ,

ELEGANT GEBORDUURDE EN GEBROCHEERDE

NETELDOEKSCHE GORDIJNEN EN STORES,

Behangselpapieren, Tafelkleeden, Karpetten in alle Soorten,

TAPIJTEN en LINNEN LOOPERS, etc. etc.

ARTICLES DE VOYAGE.

ALLAN & Co.,

MANUFACTUREN en MODES,

hebben ONTVANGEN een **schoon Assortiment** der **NIEUWSTE ARTIKELEN** voor het op handen zijnde **Zomer-Saizoen.**

BIJZONDER DE AANDACHT WAARDIG ZIJN HUNNE RIJKE SORTERING

ZIJDEN STOFFEN,

zoowel in **EFFEN** als **GEWERKTE,** alsmede de velerhande

Fantaisie-Stoffen in de Moderne Nuances;

voorts zal men vinden de meest ruime keuze in

Châles en Châles Longs, Broderies, Linten, Bloemen,

BUKSKINS EN LAKENS VOOR DAMES-MANTELS,

terwijl in **WITTE** en **GEWEVEN GOEDEREN** hunne Sortering zoo compleet mogelijk is.

NB. De Ontvangst der **NIEUWE MODELLEN** van MANTILLES, MANTELS, HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES en verdere NOUVEAUTÉS zal nader worden geannonceerd.

WIESBADEN.

OPENING op den 1sten APRIL.

Behalve de Geneeskracht zijner Thermen en zijne voortreffelijke ligging in de nabijheid van den ***Rhijn,*** niet ver van ***Mainz*** en ***Frankfort,*** biedt **WIESBADEN** den Vreemdelingen alle genoegens aan, die eene **Badplaats** gezocht maken. **Militaire Muzijk** van de Hertogel. Nausauer en van de Oostenrijksche en Pruissische Kapel uit *Mainz,* **Bals, Concerten,** door de meest beroemde Kunstenaars, een **Leeskabinet, Restauratie** van CHEVET uit *Parijs,* in het prachtige Gebouw der Curzaal. Een rijk gesubsidieerd **Hertogl. Theater,** waarin dagelijks Opera's en Tooneelstukken door een uitmuntend Personeel worden opgevoerd, schoone **Jagtvelden** bij *Höchst,* enz., **Koudwater-Geneesinrigting, Zwembad, Dennenaalden-Baden** in het *Nerodal,* en in de *Dietenmühle.* Uitstapjes naar den *Johannisberg,* het *Niederwald,* den *Rheingau,* snelle verbinding met ***Ems.***

Directe **Spoorwegbilletten** worden afgegeven van *Wiesbaden* naar *Parijs, Brussel, Berlijn, Weenen, Baden-Baden, Basel,* en de daar tusschen gelegen Stations en omgekeerd.

INJECTION ET CAPSULES VÉGÉTALES AU MATICO. GRIMAULT ET Cie PHARMACIENS A PARIS

De bladen van den **MATICO, een Peruaanschen boom,** in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en onfeilbaar Gonorrhoe, zonder eenige vrees voor schadelijke gevolgen. De beroemde Prof. RICORD, te Parijs, verwerpt thans alle andere middelen. De **Injectie** wordt aangewend bij pas ontstane, de **Capsules** bij meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na het gebruik van Copaïva, Cubebe of Metaalaardige Inspuitingen zijn overgebleven. Prijs der Injectie fl. 1.50; der Capsules fl. 2.50. Depôt te Parijs, 7, rue de la Feuillade; te Rotterdam, VAN SANTEN KOLFF.

STOOMBOOTDIENSTEN.

TELEGRAAF.

APRIL 1863.

Van ROTTERDAM naar ANTWERPEN.			Van ANTWERPEN naar ROTTERDAM.		
1 Woensdag	's morgens	7.—	2 Donderdag	's morgens	11.30
3 Vrijdag	„	8.—	4 Zaturdag	's namiddags	12.30
* 5 Zondag *Paschen*	„	9.30	7 Dingsdag	's morgens	2.30
* 8 Woensdag	„	11.—	9 Donderdag	„	4.—

☞ Op de met een * gemerkte dagen wordt op de geregelde aankomst der corresponderende Treinen van den Hollandschen en Rhijn-Spoorweg gewacht. Bij de aankomst van deze Treinen is er een Geëmploijeerde van de Dienst aan het Station tegenwoordig.

PASSAGIERS-VRACHTEN van ROTTERDAM op ANTWERPEN:

Groote Kajuit *f* 2.50, Heen en Terug *f* 4.— Voor-Kajuit *f* 1.50, Heen en Terug *f* 2.50.

Passagiers-Bagage vrij. — Kinderen beneden de 10 jaren Halve Vracht.

LIGPLAATS: ***BOLWERK.***

ZUID-BEVELAND.

APRIL 1863.

Van ROTTERDAM op GOES.			Van GOES op ROTTERDAM.		
1 Woensdag	's morgens	6.—	2 Donderdag	's morgens	9.30
3 Vrijdag	„	6.—	5 Zondag	„	11.—
6 Maandag	„	8.—	7 Dingsdag	's namiddags	1.—
8 Woensdag	„	8.—	9 Donderdag	's morgens	3.30

Verminderde Passagiers-Vrachten van *Rotterdam* op *Goes* en terug.

1ste Kajuit *f* 2.50. Heen en terug *f* 4. 2de Kajuit *f* 1.50. Heen en terug *f* 2.50.

Passagiers-Bagage vrij. Kinderen beneden de 10 jaren betalen halve Vracht en zijn beneden de 2 jaren (onder geleide) geheel vrij.

LIGPLAATS: ***OUDE HOOFD,***

VERWEY & Co., *Cargadoors-Expediteurs,* Boompjes te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZONDAG en MAANDAG
den 29 en 30 Maart 1863, N.° 77.

KENNISGEVING.

De BURGEMEESTER van ROTTERDAM brengt ter kennis van de belanghebbenden in de Gemeente woonachtig, dat tot het opmaken der *Attestatien de Vita* zal worden gevaceerd in het daartoe gestelde Bureau, in het Raadhuis, en voor het tegenwoordig tijdperk van des morgens negen tot des namiddags twee ure, in de volgende orde, als:

Voor de personen, waarvan de geslachtnamen beginnen met de letters

A, B, C, D,	op	Woensdag den	1	April.
E, F, G, H,	„	Donderdag „	2	„
I, K, L, M,	„	Vrijdag „	3	„
N, O, P, Q,	„	Zaturdag „	4	„
R, S, T, U,	„	Dingsdag „	7	„
V, W, IJ, Z,	„	Woensdag „	8	„

terwijl diegenen, welke hunnen dag hebben laten voorbijgaan en wier namen behooren onder de letters N tot Z, zich Donderdag den 9 April, en die van A tot M, zich Zaturdag den 11 April, ter plaatse en ure voornoemd zullen moeten vervoegen, en na dien tijd voor de Gepensioneerden, welke van de bepaalde dagen en uren geen gebruik hebben gemaakt, genoemd Bureau open zal zijn des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, van tien tot twaalf ure.

Rotterdam 28 *Maart* 1862.

De Burgemeester voornoemd,
J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Zaturdag 28 Maart.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het wetsontwerp **tot het verleenen eener subsidie aan de Holl. IJzeren Spoorweg-Maatschappij.**

De *Minister van Finantien* verdedigt de voordragt tegen de bezwaren van finantiëlen aard. Daartoe vergelijkt hij wat in 1859 ten deze had plaats gehad met hetgeen nu werd voorgesteld, ten betooge dat met deze voordragt veel gunstiger finantiële voorwaarden waren bedongen dan in 1859. Bij de indiening van dit voorstel was de Regering niet afgeweken van het beginsel van bezuiniging; want het gold hier geene noodelooze uitgave, maar eene uitgave voor werken van overwegend belang. Het nut van dat werk doet hij in korte trekken uitkomen, en betoogt dat bij verwerping òf de aansluiting te Rotterdam voor 's Rijks rekening zou moeten worden daargesteld, òf de uitslag van het hangende proces met de Rijnspoorweg-Maatschappij zou moeten worden afgewacht; welke uitslag hoogst onzeker is, terwijl bij veroordeeling der Maatschappij de billijkheid medebrengen zou, de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij voor eene daar te stellen spoorversmalling schadeloos te stellen.

De heer *van Bosse* beantwoordt de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Finantien, en die sprekers welke zijne finantiële bezwaren hebben trachten te wederleggen, en houdt vol dat er geene voldoende redenen bestonden, om aan de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij thans, bij veel gunstiger toestand, onder betere omstandigheden, en terwijl zij zelve zoo veel belang bij deze zaak heeft, voordeeliger bedingen te verleenen dan in 1859 het geval was geweest; hetgeen hij te minder kan goedkeuren bij de overweging dat de spoorversmalling niet zoo groote kosten zou veroorzaken, en dat de Maatschappij nog niet had voldaan aan haar opgelegde verpligtingen, wier vervulling in het algemeen belang alsnog wenschelijk was. Wierd het wetsontwerp verworpen, dan vertrouwt hij, dat in den stand der zaak de Regering de noodige kracht zou bezitten om de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij tot het doen van redelijker eischen te nopen, betreurende hij dat men aan de nu gestelde bedingen uit vrees voor processen te spoedig had toegegeven. Mogt de verdere beraadslaging hem daartoe leiden, dan zou hij op art. 1 een amendement voorstellen, de strekking hebbende om billijker bepalingen te erlangen.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* beantwoordt het door den vorigen spreker aan de Regering gedane verwijt; in het algemeen belang, zegt hij, had de Regering gemeend den onzekeren uitslag van het aanhangig proces niet te moeten afwachten; en zoo lang de spoorversmalling niet heeft plaats gehad, zou het ontijdig zijn de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij te noodzaken om aan de op haar rustende verpligting tot het leggen van een dubbel spoor te voldoen.

De heer *van Goltstein* behandelt drie vragen: vooreerst of de voorgedragen uitgaven in de tegenwoordige finantiële gesteldheid passen; ten tweede of het voorgestelde subsidie geregtvaardigd wordt door de daarvoor te verkrijgen voordeelen, en ten derde of in de gesloten verbindtenissen bepalingen voorkomen, welke het verleenen van concessien voor den aanleg van andere lijnen verbinderen. De beide eerste vragen beantwoordt hij ontkennend, de laatste bevestigend, en daarom verklaart hij zich tegen de voordragt.

De heer *Gevers Deynoot* komt terug op zijne vroeger geuite bezwaren en verklaart dat de toelichtingen van de zijde der Regering ontvangen, alsmede van de heeren Blussé van Oud-Alblas en Viruly Verbrugge, hem niet bevredigd hebben. Hij blijft van oordeel dat de aanneming der wet strijden zou tegen het algemeen belang, dat het gevraagde subsidie te hoog is, en de gesloten overeenkomst niet erkend behoort te worden.

De heer *Groen van Prinsterer* vindt in de gevoerde beraadslagingen aanleiding tot het stellen der vraag, van waar de onhandelbaarheid der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij tegenover de Regering, die de laatste belet had voordeeliger voorwaarden te bedingen, ontstaan was. Bij de beantwoording dezer vraag oppert hij de gissing, dat dit verzet kon zijn ontstaan door dat verzuimd was de concessie voor den aanleg van de lijn 's Gravenhage—Gouda te verleenen. Van dat verzuim gebruik makende, hadden de beide Maatschappijen een met het algemeen belang strijdig verbond gesloten; door dat verbond was de Regering in eene soort van magteloosheid geraakt; en nu was het zijns inziens de pligt der Kamer, door afwijzing der wet die coalitie te verbreken en te zorgen dat de Regering in hare onafhankelijkheid en kracht wierd hersteld. In het welbegrepen belang van het algemeen en in dat van den Minister van Binnenlandsche Zaken, hoopt hij dat het ontwerp niet zou worden aangenomen.

De heer *van Nispen van Sevenaer* treedt in eenige beschouwingen en verklaart door de hem gegeven inlichtingen niet te zijn teruggekomen van zijne bevreemding over het voordragen van dit ontwerp door deze Regering.

De heer *Cool* wenscht den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden, waardoor het algemeen belang beter bevorderd zou worden dan door aaneensluiting der beide wegen te Rotterdam. Daar met het nu aangevraagde subsidie niet verkregen zou worden wat hij wenschelijk acht, zal hij tegen de wet stemmen.

De heer *van der Linden* wederspreekt de redenering van den heer Groen van Prinsterer, als op eenen verkeerden grondslag berustende; het verleenen van een subsidie schijnt hem billijk, nadat aan de Rijnspoorweg-Maatschappij eene schadeloosstelling ten zelfden einde was toegestaan; hij zou zich alzoo met de voordagt vereenigen, ook omdat men daardoor eenen bij het bestaande spoorwegnet passenden weg zou bekomen, alsmede de zekerheid dat te Rotterdam de verlangde aaneensluiting binnen weinige jaren zou tot stand komen; daarentegen zou bij verwerping der wet de reeds zoo lang bestaande onzekerheid in het oneindige worden gerekt, tot schade voor het algemeen belang.

De heer *Wintgens* verklaart dat door de ontvangen inlichtingen zijne juridieke bezwaren niet opgelost, maar veeleer versterkt waren; hij zet die bedenkingen nogmaals in het breede uiteen, en verklaart niet terug gekomen te zijn van zijn ongunstig oordeel over deze voordragt.

De *Minister van Finantien* beantwoordt de bewering, dat het nu gedane voorstel met een zuinig beheer van 's lands geldmiddelen niet zou overeenkomen, dat de bestaande middelen niet toereikende zouden zijn om ook deze uitgaven te doen, en dat het voorstel van 1859 voor den Staat voordeeliger zou geweest zijn dan het onderhavige ontwerp.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* herhaalt zijne verklaring, dat de aanneming der wet de Regering betrekkelijk de door de beide Maatschappijen gesloten overeenkomst in niets zou binden, en dat concurrentie voor den aanleg van andere lijnen niet uitgesloten wordt. In de juridische bezwaren tegen de wetsvoordragt ingebragt, deelt hij niet, en van invloed der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij op de Regering kan geenszins sprake zijn, daar het subsidie niet gevraagd was in het belang dier Maatschappij, maar in dat van het algemeen. Indien, hetgeen hij niet kan toegeven, de bij deze concessie bedongen voorwaarden niet voordeelig genoeg waren, dan zouden de met het te verleenen subsidie te verkrijgen voordeelen daartegen wel opwegen. Bij verwerping der wet zou, meende de Minister, de oude strijd tusschen de beide Maatschappijen hernieuwd worden; terwijl vroeger besproken lijnen niet zouden tot stand komen, en door gemis van spoorversmalling vele doorloopende communicatien ontbeerd zouden worden.

Hierna ontstaat nog eene woordenwisseling tusschen de heeren *Groen van Prinsterer, van der Linden* en den *Minister van Binnenlandsche Zaken*, over den inhoud en de strekking der door den eersten gehouden rede, waarna de algemeene beraadslagingen worden gesloten.

Bij de behandeling van het eenig artikel, zegt de heer *van Bosse* af te zien van het voornemen om een amendement daarop voor te stellen. De heer *van Loghem* doet het voorstel eene nieuwe alinea bij het artikel te voegen, van dezen inhoud: „Door art. 8 der concessie van 10 februarij 1863 wordt geen inbreuk gemaakt op de bevoegdheid aan Ons toegekend bij artt. 3 en 58 der wet van 21 augustus 1859 (Staatsblad n.° 98)."

Dit voorstel wordt ingetrokken, na de verklaring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat hij, artikel 8 der concessie niet noodig keurende, het terugneemt. Hierna wordt het eenig artikel, het bedrag van het subsidie en de voorwaarden waarop het verleend wordt bevattende, in stemming gebragt en met 35 tegen 20 stemmen *verworpen.*

Voor de heeren: Poortman, van der Linden, Bots, Hoynck van Papendrecht, van Loghem, Dullert, Heemskerk Bz., Cornelis, Kingma, Blussé van Oud-Alblas, Zylker, van Heukelom, de Meester, de Bieberstein, Blom, Viruly Verbrugge, Idzerda, ter Bruggen Hugenholtz, Kien en van Kerkwijk.

Tegen de heeren: Lycklama à Nycholt, van Mulken, van Bosse, Gevers Deynoot, Cool, Hoekwater, van Foreest, van Asch van Wijck, van der Poel, Wintgens, Taets van Amerongen, van Lynden, de Brauw, van Lidth de Jeude, Heemskerk Az., van Goltstein, Hoffman, de Raadt, Kappeyne van de Coppello, van Eck, Guljé, Dirks, Groen van Prinsterer, van Voorthuysen, Storm van 's Gravesande, van Nispen van Sevenaer, Godefroi, Meylink, Wybenga, Tutein Nolthenius, Luyben, van Heiden Reinestein, Schimmelpenninck, Mijer en de Voorzitter.

Na deze stemming wordt het wetsontwerp door den *Minister van Binnenlandsche Zaken* **ingetrokken.**

Hierna zijn de beraadslagingen geopend over het wetsontwerp *tot wijziging van den accijns op het buitenlandsch gedistilleerd.*

De heer *Idzerda* doet uit naam van de commissie tot de verzoekschriften verslag op ingekomen adressen op deze zaak betrekking hebbende. — Ter griffie.

De heer *Heemskerk Az.* zal alleen over het quantum van het regt spreken en zich bepalen tot het maken van eene opmerking en het doen van eene vraag. In der tijd heeft hij met genoegen de strekking van den Min. vernomen om den accijns op het gedistilleerd te verhoogen. Het doet hem leed dat bij het eerste ontwerp dat behandeld werd, verlaging wordt voorgesteld van den accijns op den Franschen brandewijn en de likeuren. Hij verlangt daaromtrent inlichting en zal daarvan zijne stem doen afhangen.

De heer *van Lynden* geeft toe dat het oogenblik niet zeer geschikt is om grondwets-quaestien te behandelen, maar hij doet evenwel opmerken dat de inlichtingen, door de Regering gegeven nopens het niet uitvaardigen van de vastgestelde nieuwe wet op het binnenlandsch gedistilleerd, hem niet hebben bevredigd.

De heer *Godefroi* komt ook op dat punt terug. Hij gelooft wel dat het met eene goede bedoeling geschied is, maar de wet was door den Koning geteekend, door den Minister gecontrasigneerd, bekwam bij het Kabinet des Konings een nommer van het Staatsblad, de uitgifte werd er waarschijnlijk onder geplaatst, maar toen moet op verlangen van den Min. van Finantien de uitgifte van het Staatsblad zijn opgehouden. Hoe dit ook zij, hij meent dat hier in allen gevalle eene onregelmatigheid heeft plaats gehad, het gevolg van 't gemis aan wettelijke voorziening. Hij acht het niet goed dat de uitgifte van het Staatsblad alleen gesteld worde onder de contrôle van den directeur van het Kabinet des Konings. Dit moest eerder onder een hoofd van een departement worden gebragt. Met leedwezen heeft hij gezien dat de Regering zich de zaak niet zoo bijzonder aantrekt. Reeds meer dan een jaar is het Ministerie aan het bewind; het wetsontwerp lag gereed, maar al ware dit het geval niet geweest, dan komt hem deze regeling zoo eenvoudig voor, dat zij gemakkelijk tot stand had kunnen komen.

De heer *van der Linden* vraagt aan den vorigen spr. welke onregelmatigheid er dan heeft plaats gehad. Dat wordt wel gesteld, maar niet bewezen. In de wet nopens het binnenlandsch gedistilleerd staat niet wanneer die moet worden afgekondigd. Dat is eene fout die meermalen in onze wetten wordt waargenomen; er moest een termijn van in werking brenging daarin voorkomen. Hij kan dus niet toegeven dat er eenige onregelmatigheid ten deze heeft plaats gehad. Mogt dit het geval zijn, de vorige spr. zou de Vergadering zeer verpligten dit aan te wijzen. Intusschen is hij het met hem eens dat de afkondiging van wetten op eene andere en betere wijs kan worden geregeld, en hij betuigt zijn leedwezen dat tot hiertoe noch een vorig Ministerie, noch het tegenwoordige, zoodanige regeling heeft voorgesteld. Hij verheugt zich in den vorigen spr. een bondgenoot te vinden om aan die zaak een einde te maken.

De *Minister van Finantien* beantwoordt den heer Heemskerk, en zegt dat de Fransche Regering weet dat later de accijns op het binnenlandsch gedistilleerd zal verhoogd worden, en dat, als daarover moeijelijkheden ontstaan, dan het tractaat van 1840 door ons zal kunnen worden opgezegd. Er zijn geen moeijelijkheden hoegenaamd te voorzien. En wat nu betreft het gezegde door de heeren van Lynden en Godefroi over het ontbrekende nommer 62 van het Staatsblad 1862, zoo had de Minister gedacht dat het onmogelijk was om met schijn van regt te beweren dat die wet zou afgekondigd zijn, terwijl men tegelijk beweert dat het juist is dat dit Staatsblad niet is uitgegeven. De Minister is daarover verbaasd. Na de goedkeuring van eene wet, gaat deze naar het Kabinet des Konings, en dat zorgt voor de afkondiging en uitgifte. Maar nu is die wet naar het Kabinet gegaan, met verzoek haar niet te doen afkondigen vóór dat bij de Regering zekerheid bestond dat zij in werking kon komen. Welke onregelmatigheid is daarin gelegen? De Minister herinnert dat het ontwerp, betwelk in de Zitting 1860/61 was aangeboden, inhield dat de wet zou in werking komen op den 60sten dag *nà de afkondiging.* Maar toen is de grondslag voor den accijns op het gedistilleerd veranderd en daarvoor aangenomen het zuivere alkohol-gehalte. Na die wijziging kwamen in de Memorie van Toelichting van het opvolgend ontwerp deze woorden voor, „dat het juiste tijdstip van het in werking treden niet kon worden bepaald," en daarom werd in de wet zelve eene verandering gebragt en geen termijn van in werking treding vastgesteld. De Kamer was dus volkomen bewust hiervan, en met die wetenschap is de wet aangenomen. Als er dus schuld mogt zijn, dan zou het zijn met medeweten der Kamer. — Wat in het bijzonder de opmerking van den heer Godefroi betreft, die verwijt dat er nog geen gevolg is gegeven aan het voornemen der Regering om een wetsontwerp voor te dragen over de uitgifte der wetten, zegt de Minister dat, als dit een verwijt is, het dan is een oud verwijt, niet alleen aan dit Kabinet, maar ook aan dat waarvan de heer Godefroi zelf deel heeft uitgemaakt. Die spreker had gezegd: dergelijke wet is zoo eenvoudig; maar als dat zoo is, waarom heeft hij die dan niet zelf voorgedragen? De Min. herhaalt echter dat zoodanige wet zoo spoedig mogelijk zal worden aangeboden.

De heer *van Lynden* is verbaasd over de verbazing van den Minister, want het geldt eene zaak waarbij de Grondwet betrokken is. Hij vraagt toch hoe het komt dat het n.° in het Staatsblad is opengelaten?

De heer *Godefroi* merkt aan, dat het ontbreken van n.° 62 ontegenzeggelijk eene fout is, maar spr. heeft van geene ongrondwettigheid, louter van eene onregelmatigheid gesproken; hij herhaalt dat hij op eene spoedige voorziening hoopt. In dat vertrouwen zal hij er niets meer over zeggen en laat de recriminatien des Ministers rusten.

De heer *Heemskerk Az.*, ofschoon niet geheel bevredigd door des Ministers antwoord, vindt er echter geene reden in tot afstemming van de wet. Mogten er later moeijelijkheden met Frankrijk opkomen, dan is hij van de verantwoordelijkheid ontslagen.

De heer *van der Linden* merkt op dat de heer Godefroi erkende dat de wet op het binnenlandsch gedistilleerd regtens niet afgekondigd was. Wat de opmerking van den heer van Lynden betreft, alsof de Grondwet er meê gemoeid was, vraagt hij, hoe en waarin? Omdat de nommers in het Staatsblad niet volgen zou de Grondwet geschonden zijn. Wijs mij, zegt spreker, in de Grondwet aan, dat er geen nommers mogen worden overgesprongen. Men verwijt: Er is afgekondigd, en niet uitgegeven, maar dat heeft juist *niet* plaats gehad.

De *Minister van Finantien* beantwoordt nog kortelijk den heer Godefroi, die gezegd had dat hij recriminatien had gebezigd. Ik weet niet welke, zegt de Minister. De spreker had verweten, dat deze Regering niet had ingediend eene wet nopens de uitgifte van wetten, en er bijgevoegd, dat die van zeer eenvoudigen aard is. Ik heb daarop geantwoord, indien dit zoo ware, waarom hij dan niet de voordragt gedaan had? De Minister ziet daarin geene recriminatie. Voor 't overige is eene spoedige afkondiging in den geest der Grondwet, en dus zal die ook geschieden. De Minister heeft straks reeds de reden der vertraging opgegeven.

De algemeene beraadslagingen worden alsnu gesloten, en art. 1 wordt *aangenomen.*

Op art. 2 neemt de Minister over het denkbeeld, door den heer van Bosse geopperd en door den heer Cool ondersteund, om, ter tegemoetkoming aan bezwaren van inlandsche fabriekanten, de *reukwaters* uit § 3 van dit artikel uit te sluiten.

Op art. 7 wordt door den Minister toegegeven aan den wensch van den heer Guljé, om ook aan den doorvoer van het gedistilleerd aan de landzijde dezelfde faciliteiten te geven als aan de zeezijde te verleenen, behoudens de noodige waarborgen.

Artt. 8 — 10 worden daarop *aangenomen,* en daarna het geheele wetsontwerp in omvraag gebragt en met algemeene stemmen **aangenomen.**

Vervolgens is aan de orde het wetsontwerp *tot wijziging van het tractaat met Frankrijk*, dat met het vorig ontwerp in verband staat.

De *Min. van Buitenl. Zaken* beantwoordt sommige opmerkingen in het Eindverslag voorkomende, en geeft daarbij o. a. te kennen, dat zoo lang Nederland niet kan toegeven aan de eischen van Frankrijk die door andere landen wel zijn toegestaan, het moeijelijk zijn zal om met Frankrijk een nieuw algemeen tractaat te sluiten. Daarom is de Reg. van oordeel dat zoo lang zij niet een geheel nieuw tractaat kan aangaan, het raadzaam is om gaande weg eene partiële verbetering tot stand te brengen. De Min. deelt ook mede dat er pogingen worden aangewend tot gemeenschappelijke regeling van de suiker-wetgeving met België en Frankrijk. Overigens tracht de Regering bij andere Staten de voordeelen te bedingen, die mogelijk zijn zonder daaraan ons handelsstelsel op te offeren. De handelsvoordeelen die men verlangt dat van België zullen worden bedongen, staan in verband met andere punten, thans in behandeling. Dat het tractaat met Frankrijk van 1840 weinig nut of waarde meer zou opleveren, kan de Regering niet toegeven, en zeker niet dat het beter zijn zou het op te zeggen.

Daarna wordt het wetsontwerp met algemeene stemmen **aangenomen.**

Het wetsontwerp *tot wijziging van hoofdstuk VII der Staatsbegrooting voor* 1862 wordt zonder discussie met algemeene stemmen **aangenomen.**

Eindelijk komt in discussie het wetsontwerp *tot voorziening in de verevening door de Algemeene Rekenkamer van eenige door haar afgewezen vorderingen.*

De heer *van Lynden* bespreekt den hier betrokken aankoop van de schilderij van Verboeckhoven, wijst op de noodzakelijke contrôle der Rekenkamer en hoopt dat het voorgevallene den kunstijver van den Minister niet zal temperen.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* zegt dat het geheele verschil eigenlijk daarover loopt of zekere uitgaaf op den een of anderen post zal worden gebragt. Die uitgaaf moet worden verevend, maar aan de noodzakelijke contrôle van de Rekenkamer wordt daardoor niet geraakt.

Daarop is ook dat wetsontwerp met algemeene stemmen **aangenomen.**

En nu niets meer aan de orde van den dag zijnde, wordt de Vergadering door den Voorzitter *tot nadere bijeenroeping* gescheiden.

In de zitting van de Tweede Kamer van woensdag 25 maart zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als: een adres van mr. Raetsen en andere leden van den Gemeenteraad van Heythuysen, houdende bezwaar tegen het wetsontwerp nopens de heffing der grondbelasting in Limburg; een adres van J. van Eck en anderen te Rotterdam, houdende klagten over de behandeling van hunne in 1856 naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken minderjarige kinderen. Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Door den Minister van Kolonien zijn aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, alleen ten gebruike voor de leden, onder geheimhouding, overgelegd de navolgende stukken, betreffende de concessie tot het aanleggen en het exploiteren van den spoorweg van Samarang, over Soerakarta, naar Djokdjokarta: I. Memorie van den Gouverneur-Generaal, dd. Batavia 28 augustus 1862. II. Missive van den heer Stieltjes, adviseur bij het Ministerie van Kolonien, aan den Gouverneur-Generaal, dd. Salatiga 8 januarij 1862, n.° 4, met: 1°, eene memorie over de aanvrage tot concessie; 2°, eene memorie van den heer Dixon, hoofdingenieur van spoorwegen, en industrieel in Nederlandsch Indië, over eenige hoofdpunten, waarover zijn advies was gevraagd; 3°, lengtedoorsnede op de schalen van 1:50.000 en 1:5000 (2 stuks) van het terrein en de wegen tusschen Samarang en de Vorstenlanden; 4°, eene kopij der concessie-aanvrage met kantteekeningen, aanduidende détails-wijzigingen; 5°, eenige statistieke gegevens omtrent op- en afvoer. III. Missive van den heer Stieltjes, dd. 16 januarij 1862, n.° 9, vergezeld van het rapport van den heer Roorda van Eysinga, van 23 december 1861, n.° 34. IV. Brief van den heer Dixon aan den heer A. Loudon, secretaris-generaal te Batavia, benevens eene memorie, dd. Samarang 26 januarij 1862. V. Kaarten (2 stuks) der regtscultuur en der houtbosschen in de residentie Samarang. VI. Advies van den directeur der burgerlijke openbare werken, dd. 15 februarij 1862, n.° 367/452, met concept-voorwaarden, volgens welke concessie zou kunnen worden verleend. VII. Advies van den directeur der producten en civiele magazijnen, dd. 22 februarij 1862, n.° 1357. VIII. Advies van den directeur van finantien, dd. 30 april 1862, n.° 4481. IX. Advies van den kommandant van het Oost Indisch leger, dd. 19 junij 1862, n.° 83. X. Missive van den heer Beijerinck aan den Gouverneur-Generaal, dd. Salatiga 6 julij 1862, met een schetskaartje op de schaal van 1:200.000. XI. Advies van den Raad van Nederlandsch Indië, dd. 25 julij 1862, n.° XXVII.

Regeling van het geneeskundig Staatstoezigt enz.

Bij eene Koninklijke boodschap van den 18 september des vorigen jaars werden op nieuw aan de Tweede Kamer de vroeger onafgedaan gebleven wetsontwerpen aangeboden, tot regeling:

1°, van het geneeskundig Staatstoezigt;

2°, van de voorwaarden ter verkrijging der bevoegdheid van geneeskundige, apotheker, hulp-apotheker en vroedvrouw;

3°, van de uitoefening der geneeskunst, en

4°, van de uitoefening der artsenijbereidkunst.

Deze wetsontwerpen hebben bij de overweging in de afdeelingen der Kamer onder anderen tot de volgende beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven.

§ 1. Terwijl eenige leden aan dit stel van wetten den lof toekenden van een goed zamenhangend geheel te vormen, en de wijze roemden waarop zij zijn toegelicht, waren er verscheidene anderen, die meer volledige toelichting hadden verlangd. Bij een onderwerp als dit, meenden de laatsten, waarover reeds zoo veel is geschreven en dat echter voor de meeste leden der Kamer min of meer vreemd is, kwam het er op aan, geheel op de hoogte gebragt en tot een eigen, grondig oordeel in staat gesteld te worden.

§ 2. Verscheidene leden betreurden het, dat de Regering niet, op het voorbeeld der Staatscommissie van 1848, de regeling der geregtelijke geneeskunde in hare tegenwoordige voordragt begrepen had.

Een grooter aantal leden vereenigde zich niet met de strekking dezer bedenkingen. Zij waren echter ver van de behoefte aan regeling van hetgeen de geregtelijke geneeskunde betreft te ontkennen.

§ 3. In twee der afdeelingen werden te dezer gelegenheid de gebrekkige en verouderde bepalingen wegens de quarantaine-dienst, het gemis aan voldoende wettelijke voorschriften en regelen met betrekking tot het te keer gaan van besmettelijke veeziekten, maar vooral ook het voortdurend ongeregeld blijven van de uitoefening der veeartsenijkunde, in herinnering gebragt.

§ 4. Nog een ander punt werd, vóór men tot de behandeling der voorgedragen wetten zelve overging, door sommige leden op den voorgrond gesteld. Zij hadden, eer de vestiging van een geneeskundig Staatstoezigt wierd beproefd, de gezondheidspolitie bij de wet geregeld willen zien.

De meeste andere leden waren van gevoelen, dat de Regering met opzigt tot de gezondheids-politie den regten weg insloeg.

WETSONTWERP I.

Regeling van het geneeskundig Staatstoezigt.

§ 1. De meerderheid der leden, die aan het onderzoek deel namen, toonde zich voor het stelsel, hetwelk aan dit wetsontwerp ten grondslag ligt, gunstig gestemd.

Vele leden deelden echter niet in dit gunstig oordeel en opperden tegen het stelsel der thans behandelde wet bedenkingen [illegible], waaronder er verscheidene waren, welker gewigt ook van de zijde der meerderheid niet werd erkend. In de eerste plaats had men bezwaar tegen den omvang en kostbaarheid van het voorgestelde Staatstoezigt. Voortaan zou men in elke provincie, of bij vereeniging van provinciën in de meeste, een inspecteur met een of meer adjuncten, een geneeskundigen raad met zijne gewone, plaatsvervangende en corresponderende leden en zijnen bezoldigden secretaris zien optreden, terwijl daarbij nog eenige bijzondere inspecteurs voor onderdeelen van het geneeskundig Staatstoezigt gevoegd zouden worden. Over geheel het Land zou een net van geneeskundige politie-agenten worden uitgebreid, die door den tijd — de Memorie van Toelichting erkende het tot zekere hoogte — diep zouden ingrijpen in de belangen en vrijheid der burgers, en tevens geheel de medische faculteit als onder curatele zouden brengen. Zou zulk een toezigt, indien het inderdaad met de vereischte klem wierd gevoerd, geene tegenwerking uitlokken en over het opleggen van een juk doen klagen, waaraan men in Pruissen bijv. meer gewoon is dan in ons vrije Land? Was het, werd door anderen gevraagd, wel goed en nuttig, het aantal inspecteurs alweder te vermeerderen, en nevens die voor het lager en middelbaar onderwijs, voor registratie, domeinen en wat niet al meer, nu nog inspecteurs voor de volksgezondheid in 't leven te roepen, zoodat men ten laatste geen voetstap meer zou kunnen doen, zonder met zulk een Rijksambtenaar in aanraking te komen? Zou bovendien geheel de nieuwe inrigting niet uitermate kostbaar zijn en een blijvenden last van geen gering bedrag op onze Staatsbegrooting brengen, die toch reeds jaar op jaar met nieuwe aanzienlijke uitgaven uit anderen hoofde wordt bezwaard? Zoo toch de wet, gelijk zij daar ligt, goed zou werken, zouden de nieuw aan te stellen inspecteurs eene hooge bezoldiging moeten genieten. Geen jeugdige menschen, maar alleen kundige en ervaren practici, die door het [illegible] naam verknocht gezag de vergaderingen, waarin zij het voorzitterschap zouden bekleeden, konden beheerschen, waren voor die betrekking bruikbaar. Men zou hen als moeten koopen. Daarenboven was het de vraag, of het Gouvernement de geneeskundige raden behoorlijk zou kunnen bezetten; als de leden daarvan voor het bijwonen der vergaderingen en voor zooveel andere tijdroovende bemoeijenissen niets anders genoten dan vacatiegeld, reis- en verblijfkosten. Gelukte het niet, bekwame mannen voor het lidmaatschap van den raad te verkrijgen, bleef belanglooze medewerking van de meest geachte mannen uit den medischen stand achter, de voorgedragen regeling zou enkel op het papier bestaan en geene wezenlijke vruchten voortbrengen. Het financiële bezwaar tegen die regeling kwam aan verscheidene leden zoo overwegend voor, dat zij, alvorens hun oordeel over de wet te bepalen, eene zooveel mogelijk uitgewerkte opgave verlangden van hetgeen de nieuwe inrigting kosten zou.

In verband met deze bedenkingen werd door sommige leden gevraagd, of het niet mogelijk zijn zou, de bestaande provinciale en plaatselijke geneeskundige commissiën [illegible] wegens [illegible] dat [illegible] aanvoerde gebreken wegnam. Andere leden, die van onbezoldigde commissiën van toezigt weinig heil verwachtten, opperden het denkbeeld, of die commissiën geheel ter zijde konden worden gelaten, en wat omtrent het geneeskundig toezigt te verrigten valt, opgedragen aan bezoldigde en verantwoordelijke ambtenaren.

Weder andere leden vroegen, of men niet te verging met het geneeskundig Staatstoezigt zoo geheel op zichzelf te regelen en eene afzonderlijke inrigting daarvan te maken.

Eindelijk waren er ook nu weer enkele leden, die geheel het denkbeeld van een geneeskundig Staatstoezigt verwierpen.

Van de zijde der meerderheid werd aangevoerd, dat men bij deze zeer uiteenloopende beschouwingen de bezwaren, aan de voorgedragen regeling verbonden, overdreef.

§ 2. Naar het gevoelen van enkele leden zondigt de voorgedragen wet daarin, dat het juiste denkbeeld der Memorie van Toelichting, om ambtelijk toezigt met collegiale voorlichting te vereenigen, niet zuiver is volgehouden.

§ 3. Volgens dezelfde leden zijn de attributen van het geneeskundig Staatstoezigt in veel te onbestemde bewoordingen omschreven, zoodat de wet uit dit oogpunt niet veel meer dan eene schets kon worden genoemd.

§ 4. In eene der afdeelingen werd gevraagd, of het wel een goed denkbeeld was om, zoo als blijkbaar bij deze wet geschiedt, den Minister van Binnenlandsche Zaken aan het hoofd van het geneeskundig Staatstoezigt te plaatsen, en of het niet verkieslijk ware geheel dat ligchaam onder de leiding te brengen van eenen inspecteur-generaal, die daaraan de vereischte eenheid van werking zou kunnen geven.

WETSONTWERP II.

Regeling der voorwaarden tot het verkrijgen der bevoegdheid van geneeskundige, apotheker, hulp-apotheker en vroedvrouw.

§ 1. Bij de overweging van dit wetsontwerp verklaarde zich de meerderheid, even als bij vroegere gelegenheden, voor het beginsel van *eenheid van den geneeskundigen stand.* De verschillende onderdeelen der geneeskundige wetenschap, zeide men, zijn alle takken van den zelfden stam. De wetenschap is één; de stand der geneeskunstoefenaren moet insgelijks één zijn. Geen wetenschappelijk gevormd geneeskundige is denkbaar, die niet te gelijk genees-, heel- en verloskundige is.

Eenige leden zagen in de invoering van eenheid van stand voor alsnog vrij wat bezwaar.

Van de zijde der meerderheid werd geantwoord, dat als de wet de strekking had om den geneeskundigen stand op te heffen, voor vermindering van het getal geneeskundigen, al wierden ook hooge eischen van bekwaamheid aan hen gesteld, geene vrees behoefde te bestaan.

§ 2. Naar veler overtuiging echter wordt door de overgangs- en uitzonderingsbepalingen alles bedorven. De oorzaak van deze leemte der wet is, naar veler gevoelen, niet ver te zoeken. Zij ligt daarin, dat de tegenwoordige wetsontwerpen te vroeg zijn aangeboden; dat de Regering niet daarmede gewacht heeft tot dat die algemeene *hervorming van het hooger onderwijs* tot stand was gebragt, waarvan de aanhef der Memorie van Toelichting gewaagt. Had die regeling plaats gehad, de tegenwoordige wet had zich daaraan kunnen en moeten aansluiten. Thans wordt eene greep in het akademisch onderwijs gedaan, het bestaande tot zekere hoogte omvergeworpen, en voor ééne der faculteiten onzer hoogescholen het toch altijd bewijsbaar beginsel aangenomen, dat tot verkrijging [illegible] maar integendeel volkomene vrijheid bestaat om zich waar en hoe men wil de voor dat radicaal vereischte wetenschappelijke bekwaamheid eigen te maken. Dit bezwaar woog bij de meesten dezer leden zoo zeer, dat zij met ernst er op aandrongen om, zoo geheel de hervorming der geneeskundige wetgeving niet tot na de vaststelling van de wet op het hooger onderwijs wachten kon, althans het nu behandeld wetsontwerp onafgedaan te laten liggen. Dat uitstel behoefde geen afstel te zijn. Zoo van iemand, was het van den tegenwoordigen Minister van Binnenlandsche Zaken te verwachten, dat hij de taak der hervorming van het hooger onderwijs binnen een niet te ver verwijderd tijdperk tot een goed einde zou weten te brengen.

Vele andere leden kwamen met nadruk tegen dit denkbeeld op. Sedert jaren, zeiden zij, is luide over den ongeregelden, onhoudbaren toestand van onze medische politie en wat daarmede in verband staat geklaagd. Vruchteloos zijn reeds bij herhaling pogingen beproefd om daaraan een einde te maken. Het algemeen belang vordert, dat in deze gewigtige aangelegenheid eindelijk eene beslissing kome, en dat niet door gedeeltelijke regeling de tegenwoordige staat van onzekerheid en spanning blijve voortduren.

Van de andere zijde werd aangemerkt, dat de tegenwoordige wet, ofschoon de invloed harer bepalingen zich langer dan een menschenleeftijd zou doen gevoelen, toch uit het thans behandeld oogpunt niet anders dan een transitoire maatregel kon zijn.

§ 3. Deze beschouwingen leidden tot de behandeling van een ander punt, *de wijze van vorming* onzer aanstaande geneeskundigen. Ook bij de behandeling daarvan, kruisten zich de gevoelens. Door eenige leden werd beweerd, dat eenheid van stand ook eenheid van vorming medebragt, en dat alleen opleiding aan eene hoogeschool de noodige waarborgen geven kon, dat onze geneesheeren in het vervolg zoowel in speciale kundigheden als in algemeene beschaving zouden uitmunten.

Andere leden verklaarden zich voor het in hun oog alleen aannemelijk en echt liberaal beginsel om, als slechts zekerheid bestaat dat de van Staatswege bevoegd verklaarde geneeskundige de vereischte kundigheden bezit, het onverschillig te achten, waar en bij wien die kundigheden zijn verkregen.

§ 4. De *opleiding der geneeskundigen aan de klinische scholen* werd in sommige der afdeelingen breedvoerig besproken. Er waren leden, die in de Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp niet onduidelijk het denkbeeld der Regering meenden te zien doorschemeren, om in de toekomst onze geneeskundigen als bij voorkeur op de klinische scholen te Amsterdam en te Rotterdam te doen vormen en het daar geleerde als het ware tot standaard te verheffen van hetgeen de genees-, heel- en vroedmeesters van art. 4 van dit ontwerp, dat zijn onze toekomstige practici, weten moeten.

De meerderheid verklaarde zich echter niet gunstig voor het verleenen van Rijks onderstand tot uitbreiding der klinische scholen te Amsterdam en te Rotterdam, hetzij dan omdat zoodanige onderstand aan instellingen, die bij de invoering van het practisch examen nog meer dan vroeger zouden worden bezocht, noodeloos scheen; hetzij omdat bevoorregting der klinische scholen ten koste van het universitair onderwijs nadeelig op de vorming van bekwame en beschaafde geneeskundigen zou terugwerken.

In eene der afdeelingen trad men omtrent dit punt nog in nadere bijzonderheden. Onder het gedruisch van den handel, te midden van volkrijke steden, als Amsterdam en Rotterdam, met al de daar bestaande gelegenheid tot uitspanning en afleiding, kon, meende men, de studie moeijelijk eene hooge vlugt nemen, en [illegible] stillere, kleinere plaatsen.

§ 5. Naar het oordeel van vele leden komen in de thans behandelde wet met opzigt tot de bevoegdheid der gepromoveerde geneeskundigen tegenover de bevoegdheid van hen die geene akademische opleiding genoten hebben, bepalingen voor, die den toets van billijkheid en regtvaardigheid niet kunnen doorstaan.

§ 6. Enkele leden opperden de vraag, of de tegenwoordige wet niet als onvolledig moest worden beschouwd, in zoo ver daarbij, even als de volgende ontwerpen, alleen aan de allopathische geneeskunde is gedacht, en de homoeöpathie, de hydropathie en het magnetismus geheel over het hoofd gezien.

WETSONTWERP III.

Regeling van de uitoefening der geneeskunst.

Bij de beoordeeling van dit wetsontwerp werd door verscheidene leden aan de algemeene strekking daarvan hulde gedaan. Het kon niet dan wenschelijk worden geacht, dat de gestadig toenemende kwakzalverij op geneeskundig gebied zooveel mogelijk beteugeld wierd. Sommigen vonden wel hier de bedreigde strafbepalingen te streng; maar men voerde hun gemoet, dat die gestrengheid onvermijdelijk was. De kwakzalverij gaf in onzen tijd zoo groote winsten, dat, gelijk door voorbeelden te bewijzen ware, dat bedrijf onder de bestaande wetgeving met voordeel was uit te oefenen, ook al wierd de persoon die zich daaraan overgaf aanhoudend in de geldboeten, bij die wet bedreigd, veroordeeld.

WETSONTWERP IV.

Uitoefening der artsenijbereidkunst.

§ 1. Ofschoon men erkende, dat door het in werking brengen van dit wetsontwerp wezenlijke verbeteringen zouden worden ingevoerd, bleven verscheidene leden van gevoelen, dat meer moest worden gedaan om den apothekersstand op te heffen, en dat daartoe vooral het vroeger aangeprezen middel der beperking van het getal apotheken moest worden aangegrepen.

De meerderheid vereenigde zich niet met dit gevoelen. Beperking van het getal apothekers zou, meende men, wel hun bestaan verbeteren, maar geen afdoenden waarborg voor de levering van deugdelijke geneesmiddelen tot matigen prijs geven. De prikkel der vrije mededinging zou ook hier beter werken dan de toekenning van een monopolie.

§ 2. Sommige leden achtten het eene leemte in de wet, dat daarin de belangen der droogisten zeer over 't hoofd zijn gezien; belangen, welke, naar hun gevoelen, tot zekere hoogte ook die zijn van het algemeen. Het denkbeeld der wet om van den droogist een groothandelaar in geneesmiddelen te maken, zou bij de uitkomst blijken eene begoocheling te zijn. Bij strenge uitvoering der wet zou, op zeer weinige uitzonderingen na, het bedrijf der droogisten, zoo niet dadelijk, althans na het uitsterven der thans toegelatene, te gronde gaan.

§ 3. In het oog van eenige leden zondigt het wetsontwerp vooral ook daarin, dat het niet praktisch genoeg is. Het behelst, naar dit gevoelen, menige bepaling, die later blijken zou niet wel uitvoerbaar te zijn.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.